

LOPEDRIS

87
abril 2022

www.losedris.cat Butlletí trimestral d'informació **VILAPLANA**

Les flors eren esclatades,
el sol lluïa com mai,
I els arbres de les nostres muntanyes
es gronxaven en vent suau.
Però les hores passaven en silenci,
perquè tu ja no eres aquí
per compartir xerradetes,
tal com fèiem ahir.

Maria Rufina

Edita: Lo Pedrís

Coordinació

Lourdes Brunet Vallvé
Montse Ferré Mestre

Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)

Josep Huguet Mendizábal

Hilari Juanpere Aixalà

Jordi Mariné Juanpere

Pep Mestre Anguera

Magda Montlleó Llauredó

Núria Pujals Cabré

Roser Queralt Mestre

Mei Salvat Salvat

Dolors Sentís Sahun

Teresa Serra Ferré

Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu

Carme Maigí Canalda

Francesc Mariné Tost

Jordi Serra Ferré

Portada:

Arbil Iciar

www.lopedris.cat

Imprimeix **SUBLINK**
IMPRENTA ONLINE
www.sublinkimprenta.online

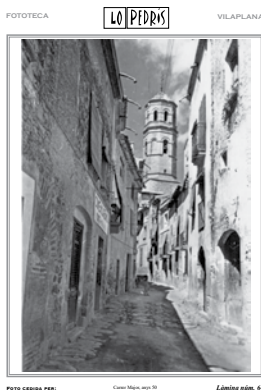
D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 3,00 €

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista:

LÀMINA
FOTOTECA
LO PEDRÍS
Núm. 64

FOTOTECA: **LO PEDRÍS** VILAPLANA

EDITORIAL

■ La Redacció

Al segle XX, els anys 20, els van anomenar "Els Feliços Vint", i ho van ser (creixement de la indústria, economia a l'alça, xarleston, capitalisme...). Però poc es podien pensar que vindria el crac del 29 i que es trobaven al preludi de la 2a Guerra Mundial.

Al segle XXI, l'any 2020, no es va iniciar cap època alegre i de vaques grasses, ben al contrari; va arribar la pandèmia i es va escampar per tot el món.

Si hagués estat la trama d'una novel·la o l'argument d'una pel·lícula hauríem suposat, evidentment, que era ficció. Però és ben cert que, moltes vegades, la realitat supera la ficció, i ens hem trobat immersos en situacions que no controlem i que ens desborden.

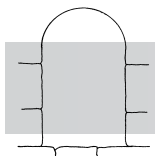
I tot just, quan es comença a parlar d'anar normalitzant la situació ocasionada per la pandèmia i sembla que es podrà tornar a fer vida normal, es declara una guerra al costat de casa.

El dirigent rus, amb les seves argumentacions, ocupa Ucraïna i és com si ho visquéssim en directe.

Del poble ucraïnès, no en sabíem gaire, però hem pogut veure un poble valent, decidit, unit, que s'organitza per defensar la seva terra i la seva llibertat, encara que hi deixi la vida.

I a conseqüència de tot plegat, ens trobem amb l'augment del preu dels carburants i la manca de productes, entre ells, el paper.

■ ■ ■

SUMARI

EDITORIAL	2
ENTREVISTA A Josep M. Puche Fontanilles	3-5
IN MEMORIAM: Maria Rufina	6-10
RUTES PER CAMINAR: Montsant aeri	11
AJUNTAMENT: Informe / Església de la Mussara / Igualtat	12-14
ACTIVITATS (Xalateca, Lo Pedrís, Ajuntament):	15
SOLIDARITAT (Càritas, Grup de Jovens, Ajuntament)	16
PATRIMONI: Làpida del Pont Vell / A VEURE SI SAPS ON ÉS?	17-19
FESTA MAJOR:	
Comiat a Josep Sabaté / Lo Carrasclet / Activitats	20-21
FE D'ERRATES / ESCOLA CINGLE ROIG (Escola i AMPA)	22-24
OPINIÓ: Malmetre A Trossets (MAT) / Cristianisme i Cultura	25-26
CULTURA (ACTIVITATS): El fotògraf tortosí de Mauthausen...	27
TERRITORI: Futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades	28-29
MUSSAGATS: Històries de Mussagats 3 / CARTA A LO PEDRÍS	30-31
VA DE CINE: Catifes vermelles	32-33
MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA	34-35
LA FRESCA: Volem la Pau!	36-38
CRÒNICA: S'alça el teló	39
SOLIDARITAT: Viatge a Ucraïna / PULSÒMETRE	40-41
LA CUINA DE CASA / PASSATEMPS	42-43

Entrevistem a

JOSEP M. PUCHE FONTANILLES

Arqueòleg

“Amb les excavacions de la Mussara, van poder més les ganes i el sentiment que la raó.”

■ *Jordi Serra Ferré*

Vas fer cap al poble de petit. Els de la meva generació un dia et vam veure aparèixer. I venies de Barcelona.

Bé, veníem de Barcelona i de Bonastre. Vivíem a Barcelona, però, com que part de la família és de Bonastre, hi estíuejàvem. El meu oncle tenia una casa a Vilaplana que havia heretat de la meva tieta-àvia, la Mercè de Cal Guiu, casada amb un Fontanilles de Bonastre. La casa havia quedat buida i el meu tiet ens la va oferir per passar-hi els estius. Jo tenia uns 10 anys.

I a Vilaplana et vas convertir en el Vint-i-tres...

Sí, perquè duia una samarreta de rugbi amb el número 23 i, no sé per quins set sous, tothom es pensava que em deia Joan. I ja ho vam tenir, Joan Vint-i tres! De fet, encara hi ha gent que em felicita per Sant Joan.

Ho puc constatar. Algú s'ha sorprès quan els he dit que et dius Josep Maria.

Sí, sí! A Vilaplana soc el Vint-i-tres, el Joan Vint-i-tres per contracció, Vinti. De fet, ha tingut tant d'èxit que al meu fill, el Jan, el coneixen com en Vinti júnior! Ja hem fet una saga.

Tot era una mica silvestre, però et vas integrar bé al poble.

Érem assilvestrats, però formava part de l'encant. Jo, venint de Barcelona, on tot era més “civilitzat”, en arribar a un lloc on era més fàcil trobar la teva part “natural”, vaig viure una experiència molt instructiva i molt enriquidora.

Després d'un temps de saber poc de tu, et vaig retrobar a Barcelona, en el món de l'arqueologia.

Què et va fer decidir per aquesta carrera?

No ho sé ben bé. Jo sempre he tingut una relació malaltissa amb el pas-sat i una necessitat contínua de fer-me preguntes sobre el perquè de les coses. La necessitat imperiosa de conèixer l'origen i l'etimologia de les coses em va portar a estudiar Història, i clar, buscant l'origen de l'origen, vaig acabar fent Arqueologia. I perquè vaig parar, perquè hauria pogut anar encara a més enrere...

Vas acabar essent arqueòleg, però després de la carrera vas tenir experiències laborals diverses.

És una obvietat. No et fas arqueòleg esperant fer-te ric. Estudiant aquesta carrera, el més probable és que acabis fent qualsevol altra cosa. De broma, sempre diem que estudiar arqueologia

A casa de mons pares, amb mon pare, mon fill i la maqueta de tren de mon pare (2004)

ENTREVISTA

et faculta per tot tipus de feina, perquè jo conec arqueòlegs que fan de venedors d'assegurances, professors i el que convingui. I sí! Jo vaig estar uns quants anys treballant en coses que no tenen res a veure amb l'arqueologia.

Vas treballar de topògraf.

Sí. Era una cosa que sempre m'havia agradat: els mapes, la representació de la terra... Fins i tot de petit faig fer un mapa molt *xulo* de Vilaplana, que m'agradaria recuperar. Però, per curiositats de la vida, quan estava bastant ben situat com a topògraf, aquesta professió em va ajudar a tornar a entrar en el món de l'arqueologia. Amb tota la tasca de documentació de la feina que es fa, necessitaven algú amb coneixements de topografia i arqueologia a la vegada. Va ser així com vaig poder començar la meua carrera d'arqueòleg.

I com a arqueòleg, en quins llocs has treballat?

Uf, en molts, però bàsicament a Catalunya. Moltes vegades em preguntaven si em feia un fart d'anar a Egipte o a Mèxic, però la veritat és que no. A nivell professional no vaig anar a treballar a Egipte fins a l'any passat, que vaig començar a treballar en una excavació a Saqqara. Fins aleshores, la meua àrea de treball s'havia reduït al conjunt dels Països Catalans i a Itàlia. També és veritat que, durant uns quants anys, fèiem estades d'un mes, a Tunísia i a Algèria.

Sempre dedicat al món romà?

De tot. Quan entres en el món de l'arqueologia, t'has d'especialitzar. La meua especialitat és l'arquitectura, en principi la romana. El que passa és que tots els elements arquitectònics s'assemblen i això et permet treballar amb restes nòmades a Tunísia, restes fenícies a Algèria... Però també he treballat en

Excavació a Saqqara, Egipte (2021)

jaciments paleolítics d'un milió d'anys d'antiguitat. I he arribat a documentar edificis modernistes, que tenen poc més d'un segle. A Itàlia he treballat sobretot amb món romà, però a Egipte, tot el que no tingui almenys tres mil anys d'antiguitat, ni s'ho miren.

I a Itàlia, on vas treballar?

Vaig començar a un lloc anomenat Tusculum, prop de Roma. Amb moltes restes romanes i medievals. Hi vaig anar amb una missió espanyola del CSIC (*Consejo Superior de Investigaciones Científicas*). Hi vaig estar uns quants anys, t'encarinyes d'una persona, del país... Quasi quinze anys, vaig estar a mig camí entre Itàlia i aquí, i més de dos anys vivint fix allà. Com que era autònom podia anar combinant feines que em sortien aquí i allà.

Però ara estàs instal·lat a Tarragona. Com hi vas arribar?

A la primera dècada dels 2000 es va crear, a Tarragona, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Jo ja estava una mica cansat de la meua vida d'autònom, que no t'ofereix cap estabilitat, i va sorgir l'oportunitat d'aconseguir feina aquí. Primer hi vaig entrar a temps parcial, per, finalment, tenir una

feina a temps complet i guanyar la meua plaça definitiva. La perspectiva d'una feina fixa, amb recolzament institucional i econòmic al darrere, es nota a l'hora de treballar.

Has treballat en algun projecte interessant, a Tarragona?

Curiosament, a Tarragona, l'arquitectura romana, la meua especialitat, estava molt poc treballada. Fer el dibuix de l'edifici et permet conèixer-lo molt millor. M'he passat força anys dibuixant i documentant bé els grans edificis, com ara l'amfiteatre o el circ, però també la Catedral i les restes romanes que hi estan vinculades. Ho fem en col·laboració de l'Escola d'Arquitectura. Vam fer un article molt divertit que es deia "Deu anys treballant junts i encara no ens hem barallat". Perquè hem establert unes sinèrgies molt interessants.

Fora de Tarragona, el projecte més interessant és el de l'estudi dels aqüeductes romans. Tothom coneix el Pont del Diable, però de la resta, se'n sabia molt poc. Fins i tot hi havia seriosos dubtes d'on sortien les aigües que els abastien. Ara els hem seguit i documentat molt bé i comencem a treure resultats preliminars molt interessants.

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA

Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

Excavació a la MUSSARA (2018)

A Vilaplana se't coneix per l'excavació a l'església de la Mussara, junt amb el Jordi López. D'on va sortir la idea, com va anar el projecte i com us en vau sortir?

Ui! És de mal explicar, de manera políticament correcta. Amb les excavacions de la Mussara, van poder més les ganes i el sentiment que la raó. Com que fa anys que vinc bastant per Vilaplana, hi he establert un lligam emocional bastant fort, i, per extensió, amb la Mussara. I clar, allò que dèiem d'estudiar el passat, a la Mussara es converteix en un passat molt present.

Quan veus l'església de la Mussara, t'adones que hi ha aspectes que no lliguen amb la construcció d'època moderna (una arcada apuntada a un lateral, restes d'un campanar d'espadanya...). Venien ganes, d'una banda, d'arreglar l'edifici, i de l'altra, de conèixer-lo amb profunditat. Tot semblava molt difícil, però l'Ajuntament també tenia ganes d'intervenir a l'edifici per dignificar-lo, i vam parlar per tal de poder-hi treballar. Per sort, la Diputació s'hi va posar bé. Va concedir una subvenció i va fer possible el somni de conèixer l'església vella de la Mussara. Vam poder entendre

perquè l'església actual és com és i vam poder documentar l'existència de l'antic edifici romànic.

Us va sorprendre la troballa?

De fet, no. Allà vam poder visualitzar una cosa que és ben coneguda: aquí al Camp de Tarragona la majoria de pobles tenien esglésies medievals construïdes en el moment de població del territori. La majoria devien ser de dimensions molt reduïdes per la migrada de la població. Però, a partir del s. XVIII, el creixement demogràfic i econòmic de la zona empeny els pobles a construir edificis més grans i d'un altre estil artístic.

Una cosa molt curiosa és que les esglésies romàniques, com la descoberta a la Mussara, tenen orientació canònica, d'Est a Oest, amb el cap mirant cap a Llevant i els peus cap a Ponent, amb la porta, molt sovint, al costat llarg.

A partir del segle XVI, pels canvis litúrgics introduïts, l'orientació de les esglésies canvia 90 graus. Això, que està ben estudiat, a la Mussara s'observa perfectament. Possiblement amb l'església antiga de Vilaplana devia passar el mateix. L'actual configuració dels carrers de la zona dona pistes en aquest

sentit. Seria un tema molt interessant de treballar algun dia.

A part d'això, hi veus alguna altra oportunitat arqueològica a Vilaplana?

I tant! Hi ha diverses possibilitats. En primer lloc, hi ha un jaciment, que es va excavar molt parcialment fa molt de temps, a la Mussara. A la bifurcació de les carreteres d'Arbolí i la Febró, hi ha restes que van de l'època romana a l'Edat del Bronze.

Salvador Vilaseca va detectar alguns jaciments prehistòrics a Vilaplana, no gaires, perquè es veu que el seu informador local es va accidentar i no va acabar d'explorar a fons aquesta zona. Segurament d'aquesta època encara hi ha coses per descobrir. A més, hi ha les pintures rupestres. Són molt significatives i, amb la quantitat de cingles que tenim, qui et diu que no hi ha més pintures amagades?

Ara sabem també que les muntanyes de Prades en època tardo-antiga (visigoda) estaven més poblades del que semblava. I, durant el període islàmic, la presència humana hi devia ser força important: Siurana en dona testimoni. I no podem oblidar el ric patrimoni que es conserva del que anomenem "arqueologia industrial": Forns, fonts, masos, molins... que ara, per sort es comença a valorar i a recuperar de forma molt activa, a Vilaplana. De fet, fa poc, em van passar un treball de recerca d'institut sobre els molins del poble que em va sorprendre molt positivament (i soc rar de sorprendre). Per tant, no descarto cap sorpresa... ni en les troballes a fer, ni en el potencial de la gent del poble.

■ ■ ■

ENTRE
AUTOMOBIL
BENZINERA*AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

Obrint pas

Corria la primavera del 2000, quan va sorgir la iniciativa d'impulsar una nova revista pel poble. No sabíem ni el nom ni la gent que volia implicar-se en aquell projecte il·lusionant. Estàvem encara a les beceroles, però, des del primer moment, vam tenir clar que volíem que aquella plataforma cultural de Vilaplana fos un espai de trobada obert, plural i inclusiu, on tothom pogués dir la seva sense por a ser exclòs per la seva forma de dir, fer o pensar.

Recordo, amb afecte, aquella primera reunió que va tenir lloc a la Casa de Cultura als volts d'aquell estiu. Havíem convocat les associacions del poble perquè vinguessin a la cita i poguessin dir la seva. La sala estava repleta de gent expectant per veure què era tot allò i qui ho duria endavant. Vam explicar que volíem fer una revista del poble i pel poble. Encara no sabíem prou bé quina forma havia de tenir i per això els havíem convocat allí perquè preteníem que ens ajudessin a tirar-la endavant. No volíem una revista sectària ni elitista. Creiem necessari que l'ideari i el nom d'aquell nou butlletí sorgís d'aquella reunió primigènia, ja que era una bona manera que tothom s'hi sentís involucrat des del primer alé fundacional.

Sortosament, tenim apuntat a la primera llibreta que fèiem servir per a les reunions de l'equip de redacció, els noms que entre tots els assistents vam proposar en aquella convocatòria exitosa. Crec que mai han sortit a la llum pública i per això en aquest número de la primavera del 2022, on volem retre el nostre sentit homenatge a la Maria Rufina, una de les nostres primeres col·laboradores, pensem que és el moment per recordar-los.

Portal, Pòrtic, Portalada, Sauló, Soldó, Tosca, Tosques, Vauma, Poet, L'Abeurador, La Balandra, La Resclosa, Lo Malecò, Lo Pedrís, La Barbacana, La Canalera, Lo Brancal, Les Campanilles, La Rasa, Les Darrereres, La Gitana, Les Dreceres, La Fresca, El Recapte, Bardra, Matevas, Freginals, La Paret Blanca, Lo Clot, La Vall d'en Bassa, Puig de Bacona i Les Socarrades.

O sigui que es van proposar un total de trenta-dos noms per la nova revista. Déu n'hi do de la quantitat i del poder de seducció que tenen encara algunes de les propostes d'ara fa vint-i-dos anys. De tots els noms, en les votacions que es van fer a mà alçada i que anàvem apuntant amb retolador a la pissarra blanca que hi havia penjada a la paret, van sortir tres opcions finalistes: 1: *Lo Pedrís*, 2: *Soldó* i 3: *Lo Brancal*. I dels tres més votats va sortir com a guanyador *Lo Pedrís*.

Llàstima que no vam apuntar qui havia votat cada nom, ja fos a nivell personal o en nom de l'associació que representava. Però sí que tenim ressenyats que hi havia representats del Grup de Joves, de la U.E. Vilaplana, del grup de colònies Alzina Rodona, de la Unió de Pagesos, del Clero local, dels Caçadors, del Grup de Teatre, de l'Associació de Jubilats, del Casal, de la Casa de Cultura, de l'Ajuntament, etc.

Se'm fa present que la Maria Rufina estava molt il·lusionada i contenta amb el nou projecte cultural. Ella venia de part de l'Associació de Jubilats i també en nom del Grup del Teatre. Com bé sabeu, li agradava fer pinya amb tot el que fes referència a fer poble. La seva forma alegre i positiva de participar

en aquella primera reunió diria que va ser clau perquè molta gent veiés amb bons ulls aquella revista que teníem al cap. Recordo que jo vaig proposar *Soldó*. M'agradava perquè l'associava amb la terra del camp de futbol i dels Garrigots, l'únic tros de terra que cultivava de jove. I mentiria si digués que ella va proposar el nom de *Lo Pedrís*. Ho proposés o no, el fet és que probablement li devia agradar molt aquell nom perquè al primer número ja va escriure un poema que hi feia referència. El seu poema es va publicar a la pàgina inicial de *Lo Pedrís* núm. 1, l'octubre del 2000, perquè vam entendre que els seus versos senzills i tendres traspuaven emoció, nostàlgia, musicalitat i devoció pel seu poble. Us refrescaré la memòria amb la primera estrofa.

*Del pedrís de casa teva,
te'n recordes de la història?
Doncs jo aquí amb quatre versos
et refrescaré la memòria.
Assegut en el pedrís,
menjaves un plat de sopa,
que la teva mare et dava
a poc a poc a la boca...*

La tasca de la Maria Rufina escrivint i col·laborant amb la revista va durar molts anys i molts números, fins que la salut i les forces li ho van permetre. Sempre que li portàvem la revista a casa, se li il·luminaven els ulls d'il·lusió, com si fos una nena petita. Però aquest número 87, malauradament, ja no li podrem entregar en mà. Per això, des d'aquí voldria donar el condol a la seva família i amics per la seva sentida pèrdua. I alço la veu per dir-li: Moltes gràcies, Maria, pels teus versos, per la teva implicació, pel teu bon humor i, sobretot, per ajudar-nos a propiciar que *Lo Pedrís* fos ben rebut i ens obrís pas franc a moltes llars del teu estimat poble, Vilaplana.

Pitxi, en nom de l'Equip de Redacció, amb afecte a la memòria de Maria Huguet Mestre (1932-2022), filla de Salvador i Rufina.

Josep M. Garcia (Pitxi)

VILAPLANA

Gràcies

Rebre la revista *Lo Pedrís* i començar a fullejar les seves pàgines és un moment esperat. És la nostra revista, feta pel poble i per al poble.

Però la d'aquest trimestre s'ha convertit en una sorpresa, una barreja de sentiments: de tristesa davant el record de la mort d'un ésser estimat i, a la vegada, reconfortable de veure que durant aquest viatge meravellós, que és la vida, el seu recorregut no ha estat buit de continguts. Queden vivències, sentiments i amistats inoblidables. *Èrets* una entusiasta de la vida i volies absorbir cada instant abans de que se t'escapés; per això, ara has volgut desplegar les ales per volar més lluny i conèixer altres indrets, quan aquí ja et mancaven les forces per seguir viatjant.

Sabem que des del cel estaràs feliç per tanta gent que t'ha recordat mitjançant detalls, trucades, missatges o han estat al nostre costat, tot i que la pandèmia no ha fet les coses fàcils. En ocasions ens deies: "Potser en el meu funeral no hi haurà ningú". Això, d'alguna manera t'angoixava, però pots estar tranquil·la perquè tots aquells, que en algun moment van ser els teus companys de viatge, han vingut a despedir-te a l'estació per desitjar-te que estiguis bé en el teu nou destí i amb l'esperança de poder compartir més endavant una altra aventura junts. Gràcies a tots.

Fer aquest trajecte al teu costat ha sigut un plaer. Sabem que allà on estiguis ens seguiràs donant la mà per fer-nos el camí més fàcil.

T'estimem.

Família Prades Huguet

Entre bambolines

Àvia... avui vull dir coses que poden ser difícils d'entendre... perquè jo, avui, no em sento trist.

Perquè he tingut la sort i el privilegi de gaudir-te 40 anys de la meua vida.

Perquè just ahir vaig comprendre que una persona que ha tingut tantes vivències i anècdotes i és recordada amb estima per tanta gent del seu poble, no pot caure mai en l'oblit.

Per això, jo àvia, seguiré venint a veure't, ara a la nova casa, per explicar-te que hem començat una altra obra de teatre i sé que em preguntaràs si no tenim un paperet petit per tu. Jo et respondré: "No pateixis, àvia, que si no hi és, ens l'inventarem". I em miraràs, tot seguit d'un tímid somriure.

Per això, avui, no tinc un adéu als llavis. Et dic un: A reveure! Fins a un altre! Perquè en el següent dia que estigui a l'escenari, estaràs al meu costat, com has estat sempre.

Per això avui et dic: Fins la pròxima funció, Àvia!

Jaume Virgili Prades

Festa de l'arbre (1997)

Missa Dia de la Gent Gran 23.05.99

27 de maig de 2006

Comiat

Despedir-se d'algú mai és fàcil i més encara si és una persona d'aquelles que com es diu popularment no és que sumi, sinó que multiplica.

L'àvia sempre ha estat una d'aquelles persones "amb cor", que feia les coses amb dedicació i passió, implicada sempre amb els seus i amb l'entorn, especialment amb els temes de Vilaplana. Aquí ha fet de tot: receptes de cuina per *Lo Pedrís*, teatre, política, vendre peix, participar en la coral... i, de fet, no descartaria que fos la primera paleta en posar una pedra per construir el Casal.

Com a àvia, més del mateix. Recordo els meus estius a Vilaplana, amb ella preparant les patates amb bajoca per sopar i explicant-me que, de segon plat, si volia, podríem menjar el que per mi era una cuina totalment desconeguda i innovadora, l'ou passat per aigua.

En fi, com veieu, doncs, fer coses era el seu motor i suposo que ha quedat demostrat que el seu, era d'alta gamma. Però ara necessita descansar. Així doncs, ens queden els records que ens ha deixat, que cadascú tindrà els seus, perquè a la Maria Rufina la coneixia tothom. En el meu cas jo la recordaré com la millor àvia que podria haver tingut i la trobaré a faltar molt.

Ara... no us penseu pas que aquest motor s'ha apagat. Aquest motor seguirà funcionant des del cel, que es veu que han dit que allí la necessiten per seguir fent coses.

Fins sempre, Àvia!

Marc Grau Prades

In memoriam **MARIA RUFINA**

Carta a la Maria Huguet versus Maria «Rufina»

12 de febrer de 2022

Acabo d'acompanyar-te en el Gran viatge que has emprès. Una pluja d'enyorances i de records em venen a la ment. Arribo a casa, em tanco a l'habitació i començo a escriure, en un paper, sentiments i anècdotes viscudes al teu costat. No m'agrada res del que escric. Moltes coses resten orfes de sentit. Intento fer un *reset* i això és el que em surt.

Hivern de 1982, just quan jo feia el salt al "primer equip del Grup de Teatre de Vilaplana". Nits fredes d'assajos en una sala vilaplanenca encara verge de textos teatrals. El meu primer personatge en aquest nou «Teatre dels Somnis» ve a ser el «Rovelló» de Josep Maria Folch i Torres. Una adaptació del pròleg feta per en Fèlix Mestre, on els dos pastors somiaven que tombaven pel món buscant les cançons més emblemàtiques de cada territori. Teatre i cant, una combinació del que en aquell moment eren les dues activitats culturals per excel·lència de Vilaplana i que tu, Maria, eres pedra fonamental en aquests dos espais.

Teatre, La Coral, Els Barris, La Festa de l'Arbre, La Festa del 250 aniversari del Temple, Lo Pedrís... La llista s'allargaria molt. Sempre lligada en col·laborar pel poble, per Vilaplana. Si em permets, però, deixa que parli del lloc on la nostra relació va ser més estreta, a l'escenari, entre bambolines i cametes, el teatre.

El nostre primer contacte en aquest món va ser a finals de 1982, jo tenia setze anys. Ja veus, un noi de setze anys amb una dona feta i refeta, passant les nits per a fer «teiatru». La barreja podia ser explosiva, ja que degut a la diferència d'anys amb la resta de membres del grup, les «vostres» i la meva mentalitat eren bastant oposades. Aviat, però, vam començar a jugar i a tenir una mena

Any 1998

de confiança que anava més enllà del que era estrictament teatral.

Durant els assajos ens exigies puntualitat. Tu sempre eres la primera a arribar i quasi sempre l'última en marxar. Aquesta qualitat me la vas deixar tan impregnada, que quaranta anys després encara intento seguir el teu exemple, doncs, el teu amor pel teatre no tenia aturador i ens impregnaves a mi i a la resta de membres amb el teu compromís i el teu exemple.

Vam passar molt bons moments. Moltes rialles i també alguna llàgrima, per què no dir-ho, però el teu amor pel teatre i sobretot pel teu grup era inexpugnable.

En algun número de les revistes anteriors he explicat les parelles que es van formar dins del grup de teatre. Jo també sóc un d'aquests «afortunats». L'any 1998 va néixer la meva primera filla, la Marta, i a tu et va faltar temps per dedicar-me el teu peculiar verset, per cert, encara el conservo. Unes lletres on feies esment que el nom triat de la meva filla podria ser degut a la relació que la seva mare i jo vam començar des de l'escenari amb Terra Baixa, l'any 1990. Eres així, i suposo que per això ens estimàvem tant. Durant els anys noranta el grup es va anar

reformant amb nous i joves actors, el Marc Mestre, l'Anna Aymamí, el Joan Serra... El cicle de la vida, Maria... I tu, tu que eres la matriarca del grup, els vas anar cuidant de la mateixa manera com anys abans havies fet amb mi, durant els meus inicis. L'any dos mil vas decidir posar el punt i final a la teva trajectòria des de l'escenari i aquest va ser el meu primer mal moment dins el grup, perquè amb la teva marxa i la dels teus tres companys de fatigues, el Josep Maria, l'Albert i el Josep, vaig veure trontollar l'essència del que fins aquell moment havia estat El Grup de Teatre de Vilaplana.

Uns anys després jo també vaig marxar, però a diferència teva, jo ho vaig haver de fer per la porta del darrere. La vida, però, m'ha permès que al cap dels anys ens haguem retrobat, el teu nét Jaume i jo, a la Teatr'Era de Castellvell del Camp.

Ja veus, Maria, dues ànimes que han begut de la mateixa font es retroben per a buscar l'essència lluny, molt lluny de casa i del que tu vas construir.

Els últims anys ens vèiem poquet, però quan coincidíem sempre em deies:

“Jordi, com va el teatre? No et pensis, eh? Encara sortiria a fer alguna cosa.

No tindries un paperet que pugui fer jo?”

Parlàvem de teatre, Maria, sempre parlàvem de teatre. Algunes confidències més personals ens les guardem per a tu i per a mi. Tu ja m'entens. Aquest serà el nostre gran secret.

Saps, Maria, segur que el Jaume ja t'ho ha dit, però, el dia 19 de febrer presentarem **La Passió** al poble d'Esparreguera, on hi farem la primera funció de la temporada. Quins nervis i quina gran responsabilitat!

Deixa'm la dona, Cisquet! (1996)

Martiri de Sant Sebastià (20.01.92)

No tinguís cap dubte que al final de la funció la meua dedicatòria també anirà directe al cel, com avui a l'església ha dit que faria el teu nét.

Tu ets essència, i l'essència,

Maria, no mor mai.

Ara et toca descansar. Gràcies pel teu mestratge. Que la terra et sigui lleu...

Recorda que un dia ens torna-

rem a veure i si no podem actuar et prometo que, almenys, continuarem parlant de teatre. T'ho asseguro.

Jordi Mateu i Huguet

Gràcies, Maria!

Vist amb la perspectiva del temps... quin goig aquell grup de veïns i veïnes del que la Maria Huguet, o com la coneixíem, la Maria Rufina, va formar part juntament amb la Maria Mundeta, el Pepito, el Còbit, l'Eugeni, el Fèlix, Mn. Musté i tants d'altres que ens deixem, que van ser capaços de dinamitzar tot el poble de forma altruista i amb el bé comú com a bandera. Sempre estava disposada a tirar endavant una exposició, un sopar de barri, *Lo Pedrís* o un acte cultural, però sobretot, el Teatre i el Casal.

No podem concebre el Grup de Teatre de Vilaplana sense la Maria Rufina. Ha estat una figura cabdal des dels inicis del grup. Inspiradora pels de casa seva i per als que, encara que no ho fóssim, ens va fer sentir com de la seva família. Ens animava, ens donava exemple i semblava la mare o l'àvia del grup.

Apassionada, amb lideratge i amb molta estima pel teatre, que era part de la seva vida, sempre va procurar que tothom qui volgués, hi tingués un petit paper.

Li agradava que hi hagués molta llum a l'escenari. Per ella, era important que es veiés tot. I sempre recordarem que, en les escenografies de les obres, hi havia alguna de les seves torretes, fins i tot, a vegades apareixien a darrera hora, sense que ningú en sabés res. Era com si fos la seva signatura.

Amb els anys va deixar la primera línia, però no per això va abandonar el teatre. Sempre ens va ensenyar, amb l'exemple, que calia continuar i ho feia des de la segona o tercera fila de la sala. Quan hi havia teatre, la Maria sempre hi era!

Estem segurs que, sense ella, el teatre a Vilaplana no hauria estat el mateix.

Des del Grup de Teatre de Vilaplana volem donar-te les gràcies per tot.

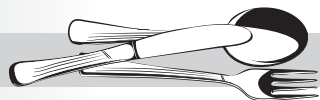
Grup de Teatre de Vilaplana

In memoriam MARIA RUFINA

CUINA TRADICIONAL

Receptes de les àvies de Vilaplana

El juliol de 1996, la Maria Rufina, la Nati i la Mei, amb motiu de la **Primera Setmana Cultural** i com a membres de "La Comissió" publicaven el llibre "Així cuinem a Vilaplana" que tenia l'objectiu de recollir una mostra dels millors plats elaborats amb productes del camp de Vilaplana.

El Jaume Mariné Ferré, el Jaume del Corraló, va fer el pròleg, un relat esplèndid amb un toc molt personal, amb records d'infantesa, els anys de la guerra, els primers contactes amb la llengua castellana i la importància de la cuina de casa per a la nostra vida.

En el llibre, la Maria hi compartia dues receptes, la del **Porc Senglar** al **Vi Negre** i la de licor de **Magnòlia**.

Porc Senglar al vi negre

Ingredients:

¼ Litre de vi negre
1 Tassa d'oli d'oliva
1 Culleradeta de pebre negre
1 Ceba mitjana
5 o 6 alls
1 Pastanaga grossa
½ Porro mitjà
Herbes: llorer, farigola, romer, orenga
Porc senglar, dos o tres talls per persona

Preparació:

Es prepara el porc senglar el dia abans de cuinar-lo. Es posa, a talls, en una plàtera de vidre (no pot ser d'alumini) amb tots els ingredients fets a trossets i coberts amb vi negre. Es tapa i es deixa tota la nit.

A l'endemà, es posa una cassola de fang al foc amb oli i quan està calent es van fregint els talls (s'espolsen una mica perquè no esquitxin). Se sofregeixen uns 10 minuts, remenant-los, i després, s'hi tira tot el contingut de la plàtera i es deixa coure una hora, a foc lent. Si cal, s'hi afegeix aigua. S'ha d'anar vigilant de sal i si està cuit o no.

Es pot acompanyar amb rovellons, pèsols, patates fregides a daus...

Maria Rufina

Magnòlia

Ingredients:

1 litre d'Anís
1 Canutet petit de Canyella
Nou moscada (una miqueta)
Marialluïsa (una branqueta)
1 o 2 flors de Magnòlia

Preparació:

Les flors blanques de la Magnòlia (floreix al juny, per Sant Joan) es deixen assecar cap per avall, en un lloc sec i airejat. Quan les fulles es comencen a esgrogueir, ja estan a punt. Es tallen a trossets i es posen amb l'anís en una ampolla de broc ample. Es treu una mica d'anís perquè hi càpiguen els altres ingredients: la nou moscada, la canyella i la marialluïsa. Es tapa amb tap de suro i es posa a sol i serena, quaranta dies.

Si quan fa 20 o 25 dies, l'ampolla ha perdut líquid, s'hi afegeix l'anís que havíem tret primer.

Passats quaranta dies, es cola i es filtra i ja es pot beure. (Vigileu quan està al terrat, a vegades minva d'una manera sospitosa!)

TABACS

ALIMENTACIÓ

Queviures Vilaplana

☎ **667 780 154**

OBERT DIUMENGES I FESTIUS (10:30 h-14:00 h)

GEL, PA, CONGELATS, POLLASTRES A L'AST, BEGUDES FRESQUES

■ *Ester Borràs Giol*

Només és casualitat que en aquesta excursió se surti, precisament, de l'escala que porta al cel...

Sortim de la Cartoixa d'Escaladei i ens dirigim cap a l'ermita de La Pietat. Hi arribarem per l'antic camí que feien servir els cartoixans. No està senyalitzat, però sí que està net. El caminet va fent tombs mentre puja resseguint uns marges preciosos.

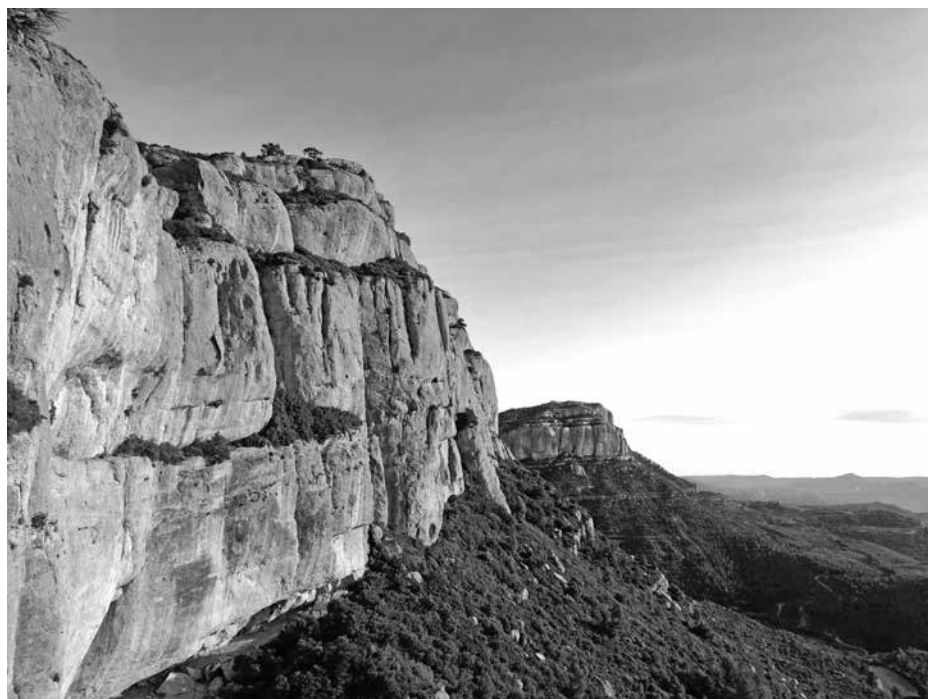
A La Pietat, a banda de les runes de l'ermita, hi ha un parell de basses (una amb aigua i l'altra sense) i un parell de fonts, tot i que és difícil agafar-ne aigua. També hi ha exemplars grandiosos de pins i plataners.

Marxem de La Pietat pel camí de dalt i enllacem amb la pista i el GR a l'alçada del forn del Rosalí. Anirem seguint les marques de GR cap amunt, tot tallant algunes corbes que fa la pista.

Arribem al collet de l'Hort o dels Ortigons. Un indicador ens marca la direcció de L'Escletxa, el grau per on pujarem. El sender no té pèrdua. S'enfila, té algun pas de grimpada i bones vistes aèries fins a arribar a l'escletxa. Ens hi entaforem pel mig i sortim sota un pendent equipat amb cadenes. Si el terra està eixut, amb els esglaons excavats a la roca n'hi hauria prou, però les cadenes donen un plus de seguretat.

Seguim pujant i sortim sota una roca amb un altre indicador al capdamunt. Anem en direcció a la Serra Major. Sense deixar mai el sender principal, arribarem a la Cogulla, el segon cim més alt del Montsant.

Des de la Cogulla anem en direcció est. Passem dues bifurcacions, senyalitzades amb indicadors del Parc Natural, fins a arribar a la tercera, només marcada amb una fita. És l'inici de l'ampla

carena que porta fins al Molló Alt.

Arribem al Molló Alt, des d'on hi ha unes vistes aèries impressionants del Montsant. Baixem per anar a buscar la carena que veiem al nostre davant, primer, per un esterrossall bastant dret i després, per damunt de la roca pelada. Arribem al collet del Molló Alt o de l'Home Mort.

Des d'aquí decanem cap al barranc de la Falconera. Primer seguim fites i després ja ens creuem amb les marques de PR que pugen des del Racó dels Forats.

Sense deixar el sender, que va pujant lleugerament fins a acabar al mig del llit del barranc de la Falconera, arribem a una cruïlla marcada amb una fita. Pel sender de la dreta hi pujarem després de visitar el Clot del Cirer, un lloc que no et canses mai de veure.

Pugem pel sender que hem anomenat i fem cap a un altre indicador. Seguim en direcció al grau de Salfores. Després d'un tram tancat entre come llars i bosc, sortim damunt dels cingles dels Sacs i del Racó de Missa. Una vista espectacular que no ens abandonarà durant tota la baixada pel grau.

Poc després del curt pas equipat i

el tram de desgrimpada, cal que estem a l'aguait, ja que abandonarem el grau de Salfores i les marques de PR per agafar una drecera que ens portarà directament a la pista que veiem a baix. En aquesta drecera també hi ha un petit pas equipat que demana certa agilitat.

Ja a la pista i l'aparcament habilitat, seguim cap a la dreta. Després d'una forta baixada encimentada, ens desviem per anar a la Font Pregona, malgrat que segurament la trobarem seca. Continuem pel camí i trobem un parell d'indicadors. Cal seguir direcció a La Pietat. Tornem a passar per l'ermita i ja només ens cal baixar cap a la Cartoixa d'Escaladei.

■ ■ ■

L'Ajuntament de Vilaplana presenta als veïns i veïnes l'informe de mig mandat

■ *Josep Bigorra Llauredó*

El passat divendres, 21 de gener, l'equip de govern de l'Ajuntament de Vilaplana va convocar els veïns i les veïnes de Vilaplana a la conferència de presentació de resultats de mig mandat 2019-2023.

La conferència va desgranar, per àrees, les tasques dutes a terme pels membres de l'equip de govern en els dos anys i escaig de mandat. També es van presentar els principals projectes que estan previstos executar fins a finals de mandat. S'iniciaran les diferents obres al llarg d'aquest any, ja que compten amb finançament atorgat del Pla Únic d'Obres i Serveis de Catalunya (PUOSC) de la Generalitat de Catalunya i del Pla d'Acció Municipal (PAM) de la Diputació de Tarragona. Els projectes són:

Millora de l'accessibilitat a les oficines de l'Ajuntament de Vilaplana amb la instal·lació d'un ascensor. Subvencionat al 95% amb el PUOSC.

Habilitació de la planta inferior de la plaça de la Riba. El projecte consisteix en la construcció d'una sala de vetlles, un espai de coworking, un vestíbul multiús, lavabos, la reparació del paviment i impermeabilització del terra de la Plaça i la instal·lació d'ascensor. El projecte està dividit en dos lots que compta amb subvencions del PUOSC i del PAM a més

d'una subvenció del Leader pel Coworking.

Substitució dels comptadors d'aigua per comptadors amb telemesura. Subvencionat pel PUOSC al 95%.

Millora de les instal·lacions del cementiri amb instal·lació fotovoltaica. Subvencionat al 95% pel PUOSC.

Un cop finalitzada la presentació, les persones assistents van poder fer consultes i preguntes als membres de l'equip de govern.

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Tècnica Tomatis

Beneficis aplicats en:

Autoestima
Motivació
Estat d'ànim
Processament mental
Ansietat
Alteracions de conducta
Dificultats d'aprenentatge
Dificultats d'atenció, concentració i memòria.
Dificultats de comportament
Dificultats de comunicació (dislèxia, disfunció en la parla entre d'altres)
Dificultats del son

Contacte

659 214 289

www.mpsicologs.com
mpsicologs@mpsicologs.com

MARCEL MESTRE LLAMBIAS
PSICÒLEG COL·LEGIAT 27089

PETIT d'kastro

www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de
VILALLONGA del CAMP - teléfon 977 840 939

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

Finalitzen les obres de consolidació de l'església de Sant Salvador de la Mussara

A mitjans de març, van finalitzar les obres de consolidació de l'església de la Mussara. Els treballs han consistit en la consolidació del conjunt de l'església, actuant de manera destacada en el campanar, l'element més icònic del poble de la Mussara. Els treballs al campanar han consistit en la renovació de la coberta de teula àrab, el rejuntat interior i exterior de les parets del campanar i el seu anellat perimetral.

En el conjunt de l'edifici s'ha retirat la runa existent de l'esfondrament de la coberta i s'ha retirat la massa vegetal i arbòria que envaïa i acabava provocant estralls en l'edifici, a mesura que anava creixent.

S'han estabilitzat els murs, tapant-ne les obertures que existien i s'han consolidat els coronaments de la nau central, per tal d'evitar desprendiments.

Per aconseguir l'estabilització dels pilars interiors i el conjunt estructural s'ha reproduït parcialment amb bigues de ferro l'entramat de jàsseres de fusta existent que conformaven el pendent de la coberta i lligaven l'estructura de l'edifici.

Amb la instal·lació d'aquesta estructura, s'han pogut cobrir, amb teulada de teula àrab, les dues cambres existents a costat i costat de l'altar, que conservaven el sostre de volta de creueria, però estaven en risc de col·lapse, ja que s'hi filtrava l'aigua i es trobaven completament ocupades per massa vegetal i arbòria.

També s'ha actuat en la teulada de l'absis i s'ha tancat perimetralment l'edifici, amb la instal·lació de tanca metàl·lica.

Les obres han estat realitzades per l'empresa Constècnia i han tingut

un cost de 124.829 €. S'ha finançat amb dues subvencions, una de la Diputació de Tarragona de 70.000 € i una altra de l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural (OSIC) del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya de 54.829 €.

La Presidenta de la Diputació de Tarragona visita les obres

El dissabte 5 de març, la presidenta de la Diputació de Tarragona, Noemí Llauredó, va voler conèixer l'evolució de les obres visitant-les personalment. La presidenta va posar de manifest que "amb aquesta actuació donem un impuls a la rehabilitació de l'església i dignifiquem el conjunt del poble abandonat de la Mussara. Es tracta d'un patrimoni cultural, històric i social que calia preservar per tal de salvaguardar la memòria d'aquest indret i dels que hi van habitar durant segles".

Visita a l'interior de l'església

Un cop finalitzades les obres, des de l'Ajuntament de Vilaplana s'organitzarà una jornada de visita a l'església de la Mussara per tal que aquelles persones que ho desitgin puguin conèixer-ne els resultats i visitar el seu interior. Està previst que aquesta visita s'organitzi un cop passades les festes de Setmana Santa.

8M Dia de la Dona

■ *Ajuntament:*
Regidoria d'Igualtat

A Vilaplana hem celebrat el Dia Internacional de les Dones

Al migdia, als Rentadors, hem fet l'acte d'inauguració de la placa amb el lema escollit, per consens: **SENSE DONES, NO HI HA VIDA**

Havíem d'escollir un arbre representatiu del poble i vam optar per l'immens plataner del costat

dels Rentadors. És un arbre fort i resistent, que creix al costat del riu i ha aguantat totes les riudes importants.

La placa l'hem enganxat a la paret dels Rentadors.

A les 8 del vespre, a la plaça de la Vila, *Les del Ganxet* fan la lectura del **Manifest del Dia Internacional de les Dones**.

Tot seguit, a la façana de davant de l'Ajuntament, projectem l'Exposició digital: **DONES CATALANES OBRINT CAMÍ**

Han estat dos actes curts, senzills i reivindicatius, treballant per a la Igualtat.

Polígon Industrial Borges 1 - C.
de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP

☎ 977 817 438 ☎ 615 222 771 🌐 www.alusalvat.net

📱 serralleria i aluminí salvat 📱 serralleria i aluminí salvat

KÖMMERING®
DISTRIBUIDORS OFICIALS

- ✓ Tot tipus de tancaments en alumini
- ✓ Automatismes per a portes metàl·liques
- ✓ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY
- ✓ Fusteria d'alumini K.Line i fusteria metàl·lica
- ✓ Treballs amb acer inoxidable
- ✓ Finestres d'alumini exterior i fusta interior
- ✓ Portes seccionals

Per Nadal, recitem i cantem (Segona Edició)

LO PEDRIS

Encara que la data, l'hora i el temps no hi ajuden massa, hem de dir que la Segona Edició de "Per Nadal, recitem i cantem" va fent petites passes i creixent en un Progressa Adequadament que ens anima a seguir picant pedra perquè esdevingui una peça més del pessebre d'actes que es fan al nostre Nadal.

Aquest any hem gaudit, a més de les rapsodes, de música en directe: El Carles Herruz i la seva filla, la Martina, van definir les solucions de continuïtat amb boniques melodies nadalenques, interpretades amb la trompeta, entre lectura i lectura de la Teresa Mateu, la Maria Teresa Besora, la Magda Montlleó i l'Alba Closa. I, finalment, l'Aida Pitarch va

interpretar un encisador i brillantíssim *Let it snow*, com a final de festa.

No volem ser pretensiosos quan afirmem que la (mini) Festa va ser un èxit, però la veritat és que ho va ser! I volem que, en endavant, vagi creixent en nombre d'intèrprets, al mateix temps que de públic assistent. I, com que no en tenim prou amb l'acte de Nadal, us emplaçem a la propera Diada de Sant Jordi, per seguir Recitant i Cantant, tal com ja vam fer l'any passat.

■ ■ ■

**AUTOESCOLA
LA SELVA**

LA TEVA AUTOESCOLA AL COSTAT DE CASA

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154

✉ aelaselva@gmail.com

**REALE
ASSEGURANCES**

Agència Reale Selva del Camp

📍 Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

☎ 977 844 154 // 630 655 077

✉ arselvadelcamp@reale.es

ALIMENTS	TOTAL	
ARRÒS	12 paquets	12 kg
LLET	6 packs de 6 + 6 brics	42 litres
TONYINA	8 packs de 3 (24 llaunetes) 3 packs de 6 (18 llaunetes)	42 llaunetes
SARDINES	8 llaunetes 1 pack de 2 llaunetes	10 llaunetes
TOMÀQUET fregit TOMÀQUET triturat	36 (400 g) + 6 (200 g) + 690 g + 360 g 3 (500 g) + 2 (400 g)	Fregit: 16,650 kg Triturat: 2,300 kg
CEBA FREGIDA	1 pot de 360 g	1 pot
SAL	2 paquets	2 kg
FARINA	2 paquets	2 kg
PASTA	2 paquets (1 kg) = 2 kg 8 paquets (900 g) = 7,200 kg 30 paquets (500 g) = 15 kg 4 paquets (450 g) = 1,800 kg 2 paquets (250 g) = 0,500 kg	26,5 kg
SOPA INSTANTÀNIA	4 sobrets	4 sobrets
LLEGUM cuit LLEGUM cru	Pots: llenties (15) / cigrons (14) / fesols (6) Paquets: llenties (1 ½ kg), cigrons (1 kg), fesols (½ kg)	35 pots 3 kg
OLI d'oliva OLI de gira-sol	4 ampolles de 2l 2 ampolles d' 1l	8 litres 2 litres
SUCRE	6 paquets	6 kg
GALETES	4 paquets (800 g) + 1 paquet (400 g)	3,600 kg
CEREALS (nadó)	2 paquets (340 g)	2 paquets
AVELLANA CRUA	4 paquets de ½ kg	2 kg
FRUITA EN ALMÍVAR	2 pots (830 g)	2 pots

PERSONAL	TOTAL	
Sabó dutxa	7 ampolles (1 l) / 2 ampolles (800 ml) / 12 ampolles (750 ml)	21 ampolles
Xampú cabell	3 ampolles (750 ml) / 3 ampolles (360 ml) / 7 ampolles (270 ml)	13 ampolles
Colònia	1 ampolla (750 ml)	1 ampolla
CASA		
Sabó plats	2 ampolles (1 l) / 1 ampolla (½ l) / 5 ampolles (125 ml)	8 ampolles
ROBA		
Rentadora	2 ampolles (2,600 l) / 1 ampolla (2 l)	3 ampolles
Suavitant	2 ampolles (2 l)	2 litres

Diners recollits l'últim semestre: 170€ (juliol) + 350€ (desembre) = 520€

Vilaplana solidària: La Marató 2021

Enguany, hem tornat a recaptar diners per la Marató amb les entrades solidàries de 5 €, 10 € o 15 € en tots els espectacles de Nadal i amb el tradicional Bingo, que hem tornat a recuperar.

12/12/2021	Teatre: NI RASTRE DE QUI VAM SER	637,20 €
18/12/2021	A VILAPLANA FEM NADAL	185,00 €
19/12/2021	Concert: OL'GREEN	587,80 €
24/12/2021	PER NADAL, RECITEM I CANTEM	105,00 €
26/12/2020	BINGO	1.331,27 €

TOTAL: 2.846,27 €

Moltes gràcies, Vilaplana, per la vostra solidaritat!
Hem fet una bona recaptació per la Marató!

Vilaplana amb la Marató de TV3
2.846,27 €
Actes:
12/12: Ni rastre de qui vam ser: 637,20 €
18/12: A Vilaplana fem Nadal: 185 €
19/12: Concert Ol'Green: 587,80 €
24/12: Per Nadal, recitem i cantem: 105 €
26/12: Bingo: 1331,27 €
GRÀCIES!
 Per La Marató

Restauració de la làpida del Pont Vell

■ *Alex Masdeu*

Quan feia poc que vàrem venir a viure a Vilaplana, solia anar passejant cap al Pont Vell amb la canalla petita, doncs el lloc tenia (i té) un encant especial a més de ser un bon espai on anar a jugar i imaginar increïbles aventures.

A cada visita, em mirava la làpida que hi havia al seu lloc, mig ajaguda i bruta, completament colonitzada de líquens i algues pel pas del temps, que gairebé no en permetien llegir el què hi deia. Però el que més em preocupava és que un gran escòrrer en aquell punt (degut a l'estat decadent en què es trobava el pont) ja estava soccavant la base de la làpida a punt de poder baixar rodolant cap al seu peu i que, per tant, fos molt fàcilment sostreta.

És per aquest fet que vaig sol·licitar a l'Ajuntament que fos retirada d'allà, pel temor a poder-la perdre per sempre. Poc temps després, la brigada municipal així ho va fer, deixant-la al magatzem

municipal a bon resguard dels possibles lladres, però no de la intempèrie, ja que hi seguia exposada, en un tancat a l'exterior amb la cara epigrafiada mirant al cel, amb la qual cosa el seu estat de conservació tenia tots els números d'anar a pitjor.

Dotze o tretze anys després, amb la irrupció de la pandèmia de la Covid, la meua empresa ens va enviar a casa

“gustosament” durant uns quants mesos, a sou pagat, i va ser llavors que, entre d'altres projectes que un no té mai temps de fer en la vida quotidiana, vaig pensar que era el moment de restaurar la làpida del Pont Vell i, a poder ser, retornar-li la dignitat que es mereixia.

Comentat de nou amb l'Ajuntament, de si em permetien restaurar-la, altruïstament, aquest em va respondre amb un evident “a bodes em convides”. El procés va ser senzill: biocidat de tot el film vegetal que la cobria, i un cop mort i assecat, neteja de tota la seva superfície mitjançant un raspallat i un suau sorrejat i en les zones més compromeses

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parçella 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonautolica.mercedes-benz.es

mitjançant bisturí. Vaig voler respectar les restes de morter de calç que encara quedaven a la seva base, testimoni del seu antic ancoratge al Pont Vell. Finalment, el segellat d'un parell d'esquerdes i el posterior hidrofugat amb un producte d'última generació a base de nanopartícules de sílice, que n'ha de garantir la protecció contra la intempèrie durant força anys.

No va ser fins uns mesos més tard que vaig proposar a la resta del grup Recuperem el Patrimoni, de retornar-la al lloc d'origen, com una activitat més del grup creat recentment, i que d'aquesta manera tothom en pogués gaudir. Per a tal propòsit, vaig tallar i adaptar un malecò (que l'Ajuntament va tenir a bé recuperar de l'oblit, llençat a peu de carretera de la Mussara) per tal que li fes de basament i així aïllar-la de les humitats del terra.

Finalment, durant les festes de Nadal, tota una colla de voluntaris vam procedir a la seva col·locació al mateix lloc d'on feia anys n'havia sortit, i amb una lluita inaugural, el dia 2 de gener d'aquest any 2022, vam presentar-la en societat.

A tot això, segurament us preguntareu: "I què coi hi diu i commemora aquesta làpida?". La resposta és la commemoració d'un tràgic succés ocorregut en aquest punt ara fa 256 anys. L'escrit diu el següent:

**AQUI MORI OFE
GAT FRANCESCH
MARINE Y AYXALA
DE XIX DE NOBRE
DEL ANY 1766**

Aquí morí ofegat Francesch Mariné y Ayxalà el 19 de novembre de 1766.

I qui devia ser, aquest tal Francesch?

Després d'una intensa recerca documental per part del nostre company Joan Serra, poc o molt sembla que alguna referència n'ha pogut trobar. Adjuntem l'escrit que el Joan va fer sobre dita recerca i que va ser llegit el dia de la inauguració.

Esperem, doncs, que pugueu gaudir durant molt de temps d'aquest petit patrimoni que tenim i que ens relata part de la nostra història.

■ ■ ■

■ *Joan Serra Ferré*

Són moltes les generacions d'infants Vilaplanencs que han tingut el Pont Vell com a punt iniciàtic de la descoberta dels voltants del poble. El fet de ser un lloc abandonat i amb una antiguitat incerta ha encuriós a petits i grans. Però si el sol fet de tenir un pont antic i mig enrunat no era prou atractiu per la fabulació dels infants, la presència d'una làpida en la seva gepa, amb una estranya inscripció i envoltada de malesa, feia voler la imaginació de la canalla cap a un tresor amagat o cap a la tomba d'un àrab que havia habitat aquestes terres abans de la conquesta cristiana, però lluny de les cavil·lacions de xiquets i xiquetes, la realitat és més crua i menys èpica: la làpida s'erigí en record de Francesch Mariné i Ayxalà, que hi morí ofegat el 19 de novembre de 1766.

El fet que la seva mort comportés l'aixecament d'aquesta làpida, ens fa pensar que el referit personatge tenia certa rellevància i que provenia d'una família amb suficients recursos per a fer front a l'obra. Segons fonts orals, fins a l'esclat de la Guerra Civil Espanyola (1936), la làpida estava coronada amb una creu de ferro, vestigis de la qual encara es poden observar a la part superior del monòlit. Si ens aferrem al primer cognom i ens posem a fabular, podem arribar a la conclusió que el finat podia provenir del mas de Mariné, que fou durant anys la hisenda més gran i més rica del terme de Vilaplana, però fora d'aquesta coincidència amb el cognom patern, tot són hipòtesis.

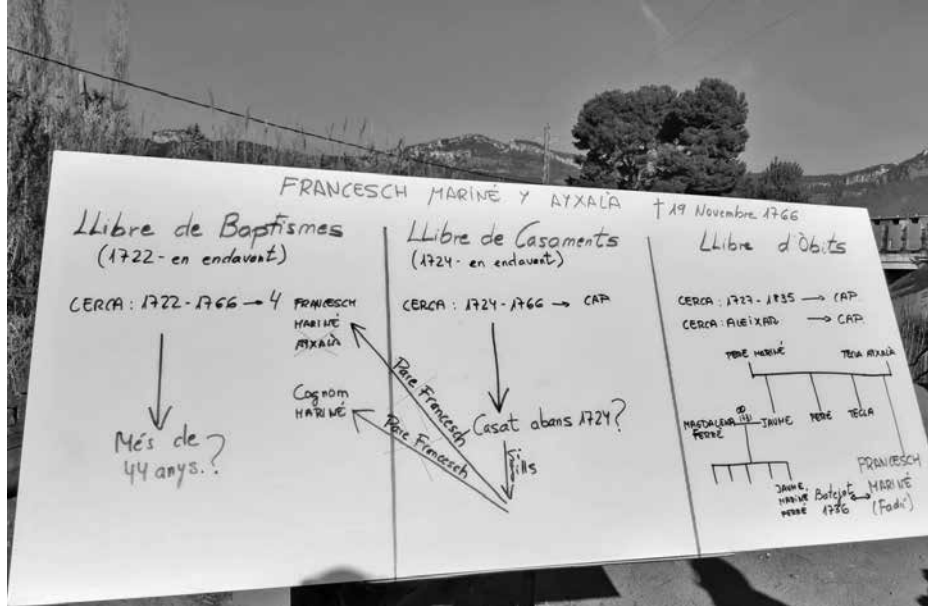
Ingenus de nosaltres, pensàvem que la consulta dels llibres sacramentals de la parròquia ens donaria pistes sobre el llinatge del nostre protagonista. Però lluny de posar llum a la foscor, com diria aquell, el que ha fet és crear-nos més dubtes sobre en Francesch, Cisco pels amics (ara ja el podem tutejar).

Francesch Mariné Ayxalà... Qui era?

El primer pas fou el més obvi: si la inscripció ens diu que, el tal Francesch, va morir el 19 de novembre de 1766, el que ens calia era buscar el registre del seu enterrament als llibres d'òbits de la nostra església. Vam consultar el volum corresponent a les defuncions ocorregudes entre els anys 1727 i 1835, però en aquest, no hi apareix l'enterrament de cap persona amb aquest nom, ni al mateix dia ni en dies posteriors. El fet que a la làpida hi posés que "morí ofegat" ens va fer pensar que el cos se'l podria haver endut la força de l'aigua riera avall. Determinats els termes per on passa la denominada riera de Maspujols, un cop ha deixat enrere Vilaplana, es va procedir a consultar els llibres sacramentals de l'Aleixar, Maspujols, Riudoms i Cambrils, per si el cos hagués aparegut aigües avall i les seves despulles s'haguessin enterrat en alguna d'aquestes viles, però sols en els arxius de l'Aleixar tenen consultable un llibre de defuncions, compatible amb el nostre succés. La recerca en aquest també fou infructuosa, ja que als voltants de la data mencionada no hi apareix l'enterrament de cap Francesch Mariné, ni la de cap cos sense identificar.

Tancada la via de descobrir la procedència del nostre protagonista a través del llibre d'òbits, vam encetar la recerca en els llibres de baptisme, per mirar de localitzar el naixement del nostre amic Quico.

Les dades més antigues de baptismes que es conserven a l'Arxiu Parroquial de Vilaplana reculen fins a 1722. Entre aquesta data i la del fatídic succés, a Vilaplana, s'hi van batejar quatre persones amb el nom de Francesch Mariné, però cap dels quatre es deia de segon cognom Ayxalà, amb la qual cosa podríem deduir que en el moment de la seva mort tenia més de quaranta-quatre

anys. Tancada aquesta línia d'investigació, vam encetar la del possible enllaç matrimonial del finat, però entre 1724, que és de quan data el primer registre, fins al 19 de novembre de 1766, tampoc hi consta el casament de cap Francesch Mariné Ayxalà.

Ja amb la mosca darrere l'orella, vam considerar la possibilitat que el nostre benllogut Cisquet s'hagués casat abans de 1724, i que hagués tingut descendència abans de morir, i vam tornar a revisar el llibre de baptismes per si algun dels Mariné nascuts abans de 1766 podia ser fill seu. Com no podria ser d'altra forma, vam començar remirant les partides de naixement dels quatre Francesch Mariné esmentats anteriorment (per la tradició de posar el nom del pare al primogènit), però cap dels quatre tenia un pare de nom Francesch. Tancat aquest primer intent, vam ampliar el nostre camp de recerca a tots els nascuts a Vilaplana entre 1722 i 1766, amb el primer cognom Mariné, però altre cop decepció, cap criatura amb aquest primer cognom tenia de pare un Francesch. Paral·lelament, havíem ampliat la nostra línia de recerca a mirar de localitzar possibles germans, i en aquesta línia sí que sembla que hauríem trobat lligams parentals amb el nostre protagonista.

Als llibres d'òbits ocorreguts a Vilaplana entre 1727 i 1835, hi consta l'enterrament de tres Mariné Ayxalà: Jaume (el 1773), Pere (el 1774) i Tecla (el 1788). Els tres eren fills de Pere Mariné i de Tecla Ayxalà. De cap dels tres trobem, tampoc, la partida de naixement, per la qual cosa els suposem tot nascuts abans de 1722. Sí que trobem el casament de Jaume Mariné Ayxalà amb Magdalena Ferré, ocorregut l'11 de novembre de 1731. També trobarem al llibre de baptismes diversos bateigs de fills d'aquesta parella. D'aquests, ens cridà l'atenció el de Jaume Mariné Ferré, batejat el 25 d'octubre de 1736 a la parròquia de Vilaplana, que en la seva partida de bateig, hi consta que el seu padrí fou: "Francesch Mariné (fadrí)". Biiiingoooo!

Tot això ens porta a plantejar la hipòtesi que el Francesch Mariné Ayxalà va néixer amb anterioritat a l'any 1722, que era fill de Pere Mariné i de Tecla Ayxalà, que almenys tingué tres germans; Jaume, Pere i Tecla; que no es casà, que no tingué descendència reconeguda i que morí tràgicament el 19 de novembre de 1766, ofegat a la zona del Pont Vell, segurament a causa d'una riuada, i que no se'n pogué recuperar el cos.

De la possible riuada que posà fi a la vida del nostre protagonista tampoc

en tenim referències escrites. El llibre del Comú de Vilaplana no en fa esment ni tampoc n'hem trobat dades de la mateixa, fora de l'àmbit local. Tot i això, a Cambrils hi ha memòria escrita d'un aiguat ocorregut el 1766 i que desbordà la riera d'Alforja, però el situa al mes de desembre. La proximitat en el temps, ens porta a pensar que es pot tractar del mateix aiguat i que una de les dues fonts: la làpida o les notícies de Cambrils tinguin el mes equivocat.

Una curiositat per acabar, a la Font de la Vila hi ha gravada la data de 1766, el mateix any que apareix a la làpida del Pont Vell. Fet que ens porta a pensar que aquest possible aiguat i rierada malmetés l'esmentada font i s'hagués d'adobar, donant-li l'aspecte que ens ofereix avui en dia.

■ ■ ■

A veure si saps on és?

A **Lo Pedrís**, núm. 86, va sortir el pany de la porta de l'Església, el va reconèixer?

Segurament, que sí. Era molt evident!

Segon detall d'una porta del poble. Sabeu de quina porta és? En quin carrer es troba?

Al poble, tenim elements especials, que tenen valor i història. És important que els reconeguem i que sapiguem on són.

Foto de **Jordi S. Benet**

Dietètiques Cabré, C.B.

p
eso
forma

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

L'esperver
Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f /EsparverRestaurant

SANT SEBASTIÀ

Comiat a Josep Sabaté Mestre, metge de Vilaplana

Vilaplana ha volgut acomiadar el seu metge, en un acte destacat de la Festa Major de Sant Sebastià.

El diumenge, 23 de gener de 2022, a la 1 del migdia, a la plaça de la Vila, s'hi van aplegar més d'un centenar de persones, en un acte senzill i emotiu. La Pixi Dixi Band, ha fet una cloenda molt animada de l'acte, i amb els seus temes de Dixieland s'ha passejat pel poble fins a arribar a la terrassa del Casal, on ha acabat el seu Concert, a l'hora del Vermut.

Paraules del regidor de Sanitat, Jordi Sánchez Benet, adreçades al metge

Bon dia.
Benvingudes i benvinguts.
Gràcies per venir.

Avui ens hem aplegat aquí per acomiadar una persona que ha tingut cura de la salut de la gent del nostre poble durant més de trenta anys.

El Dr. Josep Sabaté Mestre ha viscut en tots aquests anys la transformació, tant del poble, com de l'espai on desenvolupa la seva feina. Ha sigut testimoni del naixement i del pas dels anys de molts de nosaltres i ho ha fet amb dedicació, amb estimació i professionalitat. Fins i tot li ha tocat viure una cosa tan excepcional com una pandèmia.

Trenta anys no són poca cosa; són gairebé tota una vida. Una vida dedicada a la medicina i a tenir cura de la gent.

Ara finalment ha arribat el moment de descansar de les ocupacions professionals i dedicar-te més temps a tu, a les teves aficions i a la teva família. Esperem que ho gaudeixis molt.

Encara que ja no siguis el metge de Vilaplana, saps que sempre tindràs obertes les portes del nostre poble, que ara també és teu, per venir sempre que vulguis a fruit de les passejades per les Tosques o la Mussara, o fer-la petar amb algun dels bons amics que deixes aquí dalt. Saps que et considerem un vilaplanc més.

En nom de la gent del nostre poble, et vull donar les gràcies per tots aquests anys i desitjar-te molta sort i felicitat en aquesta nova etapa que encetes.

Moltes gràcies i molta sort.

Trenta anys fent de metge a Vilaplana

Ja han passat dos mesos i mig des que vaig deixar de fer de metge a Vilaplana. De fet, ni a Vilaplana ni enlloc. És el que té la jubilació, deixes de treballar en la professió per a la qual et vas preparar durant tants anys a la facultat i que després vas exercir, diàriament, amb els pacients.

Moltes vegades, després de jubilar-me, parlant amb la gent, els hi he fet aquesta reflexió: Mireu, els hi dic, la jubilació és un canvi total en la vida d'una persona, sobretot pels horaris. De petits comencem a anar a l'escola i ja tenim uns horaris. Després a l'ensenyament secundari, més tard a la facultat i finalment també quan es treballa. Només les vacances tallen aquesta rutina horària. En jubilar-te els horaris no existeixen, la setmana laboral de cinc dies tampoc, no hi ha vacances, sempre ho són, però... desenganyeu-vos, continuen havent-hi obligacions.

Per la meua banda, no són poques. De fet, tinc tota la setmana programada sempre per endavant.

Dels quaranta-dos anys que he treballat de metge, trenta han estat a Vilaplana i això deixa petjada, i profunda. Jo a Vilaplana sempre m'hi vaig sentir molt bé. És clar que sent de poble petit potser és més fàcil acostumar-te a la vida d'un altre poble petit també. A més, la meua família i jo hi vam viure quasi vuit anys. Això fa que m'hagi deixat més petjada: els estius amb les meves filles, a la piscina, els balls de Festa Major, el Carnaval, la processó del Divendres Sant, amb la peculiaritat que porten el Sant Crist els "quintos" de l'any i després les famílies d'aquests ofereixen un refrigeri al Casal, els sopars de barri, dels tres barris..., tantes i tantes coses que em porten records que sempre portaré amb mi.

Recordo als pacients, és clar, al Consultori i als domicilis, el patiment dels malalts, l'alegria amb què et reben quan els vas a veure, l'alegria que sents quan milloren i la tristor quan empitjoren.

Jo sempre he intentat tenir un tracte molt proper amb el malalt i deixar més de banda les formalitats. Haver de demanar hora per telèfon o per internet reconec que està molt bé pels que treballen, però crec que cada dia s'ha d'oferir un temps per pacients que tenen un procés que no pot esperar i molts altres casos d'aquesta mena.

En fi, que us he de dir, que tinc certa nostàlgia de no exercir a Vilaplana? Doncs sí, però com vaig dir el dia que vaig fer el parlament de comiat als baixos de l'Ajuntament de Vilaplana, darrerament era més metge de les Borges, d'Alforja o d'algun dels pobles que configuren l'Àrea Bàsica de Salut de les Borges del Camp, que de Vilaplana. I això, a mi no m'agradava.

Salut Vilaplana, ara i sempre.

Josep Sabaté Mestre
14 de març de 2022.

COMIAT METGE

LO CARRASCLET

Crònica d'un irreductible (1687-1743)

Dissabte, 22 de gener de 2022, setmana de Sant Sebastià, a Vilaplana, es presentar el llibre LO CARRASCLET Crònica d'un irreductible (1687-1743), a càrrec del seu autor, el professor d'Història, Jaume Borràs i Galceran.

Aquest llibre és una biografia acurada de Pere Joan Barceló Anguera, anomenat Lo Carrasclet, de família de carboners i fill de Capçanes.

De ben jove, es va incorporar a les files de l'exèrcit dels Àustries, arribant a ser Coronel. Tota la seva vida va lluitar contra l'opressió borbònica i a favor de les llibertats del poble, essent el gran enemic públic del règim borbònic de Felip V.

El Carrasclet és un personatge de gran rellevància per les seves gestes, però ha passat a la història amb la visió que d'ell, van difondre els borbons, la d'un bandler!

Malauradament, aquesta etiqueta s'ha anat perpetuant al llarg del temps.

La biografia del Pere Joan Barceló Anguera, que el Jaume Borràs i Galceran ha publicat, ens apropa a qui va ser el Carrasclet i posa de manifest, amb documents fidedignes, les errades i imprecisions que han acompanyat el personatge al llarg dels anys.

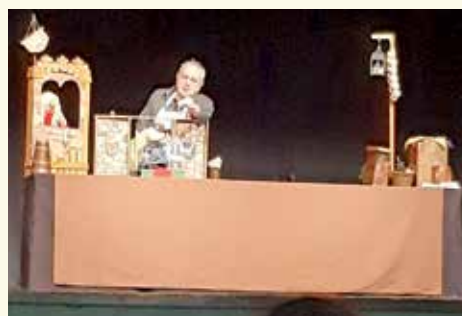
Tant de bo proliferin les iniciatives per investigar i clarificar la història.

ESMORZAR I BITLLES

TITELLES

MÀGIA

VERMUT

CASAMENTS 2021

A Lo Pedrís núm. 86 hi va haver dues errades en la informació:
Marta Carcellé Martínez & Marc Mestre Cavallé
 3 de gener de 2021

Dolors Sentís Sahun & Andreu Olesti Sans
 21 de novembre de 2021

NAIXEMENTS 2021

A Lo Pedrís núm. 86 no hi va sortir el petit de cal Manró:

RICARD JUANPERE FLORES
 3 de novembre de 2021

ESCOLA CINGLE ROIG

Els ocells del nostre poble

Ens ha visitat el David, l'agent rural que cada any ve a ensenyar-nos moltes coses sobre la natura i com podem tenir-ne cura. Aquesta vegada ens ha vingut a parlar dels ocells que viuen a prop nostre, a Vilaplana.

Ens ha explicat que a la Mussara hi ha hagut alguns animals que s'han extingit, com ara el llop, el cranc ibèric..., i d'àlguies cuabarrada només en tenim una parella per aquí al poble.

Per tal que no passi el mateix amb

els nostres ocellets: orenetes, falciots i ballesters, n'hem de tenir cura i respectar-los. Aquests animalets estan protegits i no podem trencar-los els nius.

Les orenetes, els construeixen a les cases del poble i els falciots i els ballesters, aprofiten els forats que troben als edificis. Aquests ocellets mengen milers de mosquits, quan són aquí, per tant, són un bon insecticida natural. Una parella d'orenetes poden arribar a menjar 500.000 mosquits cada temporada. Arriben al nostre poble al març, quan arriba la primavera, per criar les seves cries.

En el cas de les orenetes, si els trenquem els nius, n'han de construir de nous i podria ser que no els doni temps de criar. En el cas dels falciots i dels ballesters, els podem buscar una alternativa, com les capsas-nius que trobem pel poble, que es van col·locar l'any passat.

Ens ha encantat la xerrada i aprendre noves coses d'aquests ocells. A més a més, com que l'escola participa del Projecte Orenetes, encara ens ha agradat més que ens en parlessin. Al maig, com cada any, farem el cens dels nius d'oreneta que hi ha pel poble.

• COMUNITAT PETITS • El pintor: Jackson Pollock

La Comunitat de Petits hem conegut a Jackson Pollock i hem vist les seves obres i el seu estil. Vam pintar un mural entre tots i també vam fer les nostres pintures amb la tècnica dels esquitxos amb pinzells i gomes. I és que som uns ArTisTes!

CARNAVAL 2022

El dimarts, 1 de febrer, la Comissió de Carnaval, formada per alumnes de CS i mestres, ens vam reunir per decidir tot el que faríem la setmana de Carnaval, del 21 al 25 de febrer.

Vam acordar que aquest any no seria el Rei Carnestoltes, sinó la Reina Carnestoltes. Molta gent es va sorprendre perquè el rei carnestoltes es va jubilar i la reina es va presentar.

Tot va començar el divendres, dia 18 de febrer, quan la classe dels Científics vam fer el pregó del Carnestoltes de l'any 2022. Primer vam recollir les idees de cada alumne, després vam fer la rima dels profes, i per acabar, vam posar les ordres de la reina carnestoltes que ho havíem elaborat entre totes les classes de l'escola.

Aquell mateix divendres vam ajudar a la reina de la festa a vestir-se, ja que estava molt nerviosa i cansada del viatge. Li vam posar una samarreta de ladybug, una faldilla llarga, unes mitges negres, unes sabates de catalaneta i per últim, per tindre un ambient més divertit i alegre, un barret molt, molt xulo de lluentons i un bolso, on portava el pregó.

A la tarda va fer la seva arribada; anava seguida de nosaltres, els nois i noies de CS, uns anàvem amb tambors per avisar a tothom que havia arribat i uns altres la portàvem.

Els petits, just quan ho van sentir, ens van seguir corrents i estaven molt contents. Després de donar la volta a tot el pati vam arribar a la pista, vam parar, vam llegir el pregó i vam ballar molt.

Ens ho vam passar molt bé!

El dia 24, Dijous Gras, vam anar tota l'escola al camp de futbol, a berenar. Per berenar teníem aquestes opcions: coca de llardons o d'ou, entrepà de truita o entrepà de botifarra d'ou. Després de berenar vam jugar a diferents jocs cooperatius i vam tornar a l'escola.

Divendres 25, al matí, tota l'escola vam fer tallers de màscares. Els grans ajudàvem als petits a construir la seva. A la tarda vam passejar pel poble fent la rua de carnaval. CI i CS vam fer la batucada amb instruments que vam construir tots i totes nosaltres, els de EI van ballar la cançó que s'anomena: Carnestoltes (del Pot Petit) i CM va tocar amb la flauta i percussió "A setze, a setze".

Després, tota l'escola vam ballar "Madre Tierra" i vam convidar a les mares i als pares a ballar amb nosaltres.

Vam xalar moltíssim.

L'ANY VINENT, SANT TORNEM-HI!

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA I LA NENA EN LA CIÈNCIA

El dia 11 de febrer vam celebrar el "Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència". Durant tota la setmana, les nenes i els nens de l'escola vam realitzar diverses activitats, com la visualització de vídeos de conscienciació, així com l'anàlisi i conversa sobre l'assignació de rols de gènere a les professions representades.

Vam investigar sobre la història de dones científiques amb el suport de llibres, que durant una setmana van estar al racó de la biblioteca d'aula. Podíem escollir títols com: "Dones extraordinàries que van canviar el món", "Las chicas son de ciencias", "Visionarias", "Marie Curie" o "Ada Lovelace". Després de la lectura, vam fer una trobada per presentar i posar en comú tot allò que havíem après.

També vam jugar al joc de cartes "Sapiencia", una activitat de ciència que ens va permetre aprofundir sobre innovació i tecnologia, mitjançant el reconeixement de personatges destacats del món de la ciència. Així doncs, vam tenir l'oportunitat de conèixer a: l'actriu inventora **Hedy Lamarr** (1914-2000),

la matemàtica **Sophie Germain** (1776-1831), la inventora **Margaret E. Knight** (1838-1914), la biòloga i divulgadora **Rachel Louise Carson** (1907-1964) o la biofísica i cristal·lògrafa **Rosalind Franklin** (1920-1958), entre d'altres.

Va ser una diada plena de descobriments, conscienciació i molta ciència.

ESCOLA CINGLE ROIG

VISITEM EL MERCAT DE TARRAGONA

El dimarts 15 de febrer, dins de la trobada organitzada per la ZER, els infants de 3r, 4t, 5è i 6è de les dues escoles vàrem fer una excursió a Tarragona per visitar l'exposició "Pixar, construint personatges". En acabar la visita, els infants de 3r, 4t i 5è de l'escola "Cingle Roig", vam anar a "tocar ferro" al balcó del Mediterrani i, tot seguit, ens vam dirigir al Mercat central, monument protegit com a bé cultural d'interès local.

A les 12 en punt, des de la Plaça Corsini, vam poder observar com el rellotge carilló del Mercat sonava i vam

apreciar el ball de les figuretes del següent festiu de la ciutat, al ritme de la música de "l'Amparito Roca".

Vam donar un tomb per les parades del mercat, d'estil modernista, sense treure la vista al seu majestuós sostre. En acabar, vam fer grups cooperatius per a realitzar l'activitat "Elaborem un menú econòmic i un menú gourmet".

Els infants havien de moure's lliurement pel mercat, preguntant, en les diferents parades, el preu dels aliments escollits per a fer els seus menús. Era important reflexionar sobre els produc-

tes saludables, de proximitat, i del procés i temps d'elaboració que suposa fins que els aliments arriben al mercat. En acabar l'activitat, ens vam reunir amb la resta de companys/es de les dues escoles per dinar tots/es plegats/des.

Durant els dies posteriors a la sortida, ens vam reunir tota la comunitat de grans per tal de posar en comú els menús escollits i vam fer una reflexió sobre el cost de cada àpat, i també vam fer una valoració de tota la sortida.

■

AMPA ESCOLA

EL PATI DE L'ESCOLA CINGLE ROIG ES RENOVA AMB NOUS ESPAIS DE JOC

El Projecte Pati, finançat amb una subvenció de l'Ajuntament de Vilaplana, s'ha fet gràcies a la implicació de famílies de l'AMPA de l'escola.

■ *Esteve Giralt Torras*

El pati de l'Escola Cingle Roig ha millorat diversos dels espais exteriors de joc gràcies a una iniciativa de l'AMPA de la mateixa escola. Batejat com a Projecte Pati, ha servit per fer una sèrie d'actuacions per transformar alguns dels espais de lleure i convertir-los també en espais d'aprenentatge.

VILAPLANA

Totes les millores s'han fet amb el consens de l'equip directiu i el claustre de l'Escola Cingle Roig, en un procés de participació, compartint idees entre les famílies i l'escola. El finançament s'ha pogut cobrir gràcies a una subvenció de l'Ajuntament de Vilaplana.

L'AMPA de l'escola va fer una crida entre les famílies per poder dur a la pràctica la primera fase del projecte pati. La bona resposta de força mares i pares, amb la participació també de les seves filles i fills, va permetre fer realitat les actuacions de la primera fase del Projecte Pati.

En la primera jornada de treball, el dissabte 5 de febrer, es va muntar una cuineta exterior i es van aportar altres materials lúdics i educatius, com fustes Kapla per a crear diferents construccions. La caseta, per exemple, s'ha cobert amb teles.

També s'ha preparat un racó de l'hort, delimitant-lo amb unes noves travesses ecològiques de fusta, llaurant i afegint terra i matèria orgànica.

El sorral, un dels espais més utilitzats per nenes i nens, s'ha fet més gran. S'han tret les antigues travesses que l'envoltaven, s'ha afegit sorra i s'ha dibuixat un nou perímetre amb troncs tallats a diferents alçades. També s'ha instal·lat una taula amb seients, amb troncs de diferents mides, pensant en nens i nens de diferents edats i cursos.

El Projecte Pati encara no s'ha acabat. Queda pendent una propera actuació, que es farà a finals de març. S'instal·laran aleshores dos panells de jardí vertical i a la zona del sorral es muntarà una estructura de fusta, amb un sistema de politges i cordes. L'objectiu d'aquesta actuació és que les més petites puguin fer-hi activitats manipulatives.

■ *Neus Sánchez Ricard*

Amb aquells ulls d'un blau penetrant, entre el color del cel i els reflexos turquesa; transparents, sincers, de vegades endurits per algun record llunyà difícil de pair, sempre envoltats d'irònica experiència... li diu amb gravetat, amb el convenciment de la certesa, veient-ho nítid davant seu... que ells han lluitat molt per aquell terme.

Que l'han salvat de flames, que hi han sufocat focs. Fins i tot de nit. Que han travessat els cingles per tot de dreceres sempre fàcils de seguir perquè ells saben com cuidar-les, coneixen com es diuen, per on passen i a on fan cap.

Que l'han cavat tot sencer de sol a sol, erts o acalorats, que hi han tallat dues vegades a destrall la mateixa alzina centenària, el mateix tros de bosc. Que saben fer ennegrir els troncs en xemeines sense que s'encengui res.

Ja fa temps, escoltava com algú li resseguia sense esforç cada raconada, ara vermella, ara blanca, des del primer bri de pinassa fins a la darrera gla. En dies llunyans, sentia explicar de remeis que s'amaguen en arrels i flors, dels seus noms i a on s'han d'anar a buscar. De secrets de coves, salts, barrancs, rierols i fonts que revenien. De masos enrunats i pobles despoblats que havien ajocat vides i costums. Tot parant l'orella s'assabentava d'algun raconet amb rovellons i pebrassos, mocoses i verderols; èpica-

Malmetre A Trossets

ment descrit, respectuosament tractat. De seguida veia les aventures que li relatava; la de l'escurçó que, distret, havia traginat al feix de llenya; la de la boira que va esborrar l'esma d'aquell viatger; la de quan, en baixar del mas, van veure aquell carrer tan llarg, principal, major, que no s'acabava mai, i que, tot enfilant el de la pujada, van veure que potser aquella vila no era tan plana. Ja fa temps.

Amb aquella manera de filar, sempre blava i transparent, li enraona d'aquell dia que se li va escapar un *jabali* que ja era seu, o de quan va foragitar un gat mesquer que li bufava. Si plou li agrada fer-li saber quants litres han caigut, si el riu baixarà amb força i si hi haurà aigua per tothom. Li sap explicar els colors dels núvols, el significat d'allà on bufa el vent. Li anomena els moixons i ha vist com el coneixen molts pardals.

I amb ulls de mar disgustat li fa saber també que fa anys es van arriscar a construir una societat i poder viure del tros, dels bancals i dels crestalls. I que avui, canvis potser ràpids, tal vegada sobtats, difícils de seguir, desconcertants, han fet dels conreus camps sense valor, de qui ningú no en vol saber res, preparats per a l'especulació. Botjar que va amagant els marges perillosament, que es va escampant com un polvorí.

I li diu que quan guaita per la fines- tra la vista no li fa mal, no se li entela, perquè el vermell i blanc encara traspuja de verd, i que aquesta verdor està reblerta de vida.

Li explica que al terme encara no s'hi alcen imposants esquelets ferrosos que, de moment, no està ratllat d'immenses pistes ermes. Camí ferotge per fer brunzir uns cables que han de passar de llarg.

Cal Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA

Carrer Major, 30 - Tel. 693 058 936
info@calcobit.com - www.calcobit.com

■ *Josép Bofarull Veciana*

Començo amb una constatació que calhora té un to d'estranyesa i de lamentació. Els alumnes de les escoles dels pobles, que ara conec de prop, no visiten mai la seva església parroquial ni saben res de l'entitat més antiga, i segurament fundant del poble, que és la parroquia. L'església, tot i ser el seu monument més important i més emblemàtic, és ignorat pels mestres i pels alumnes. Per què serà? Puc més o menys sospitar una explicació, però no continuaré per aquest camí per por de ser polèmic o d'errar.

Imaginem, per un instant, que desapareguessin les esglésies dels nostres pobles. La seva imatge seria ben diversa i, a més, desapareixeria, una gran part de la història de cada població. L'església i l'abadia annexa han tingut, i tenen, un lloc destacat, entre les edificacions públiques i privades, d'entitats i serveis. Possiblement, sigui la més antiga i la que sempre ha estat oberta i fent el servei propi a tothom. Convé saber-ho.

I quina fila farien les nostres muntanyes i valls si desapareguessin ermites i santuaris, monestirs i capelles. (És lloable que ara es vulgui rehabilitar l'església de la Mussara, que és pràcticament l'únic que queda de l'antic poble).

Fem-nos, a més, la imaginació que desapareguessin dels museus, les obres d'art, escultures, pintures, gravats... de temàtica religiosa. Només cal pensar,

per un moment, en les obres sublimes de Michelangelo Buonarroti o El Greco! O que algú eliminés de les biblioteques els llibres de la mateixa temàtica. El primer llibre imprès va ser la Bíblia en la traducció a l'alemany de Lutero, i continua essent el llibre amb més edicions i amb més traduccions a totes les llengües.

Alguns d'aquests llocs, tan valuosos, quedarien quasi buits i es perdria un immens patrimoni cultural. Encara podem afegir: les persones, adults, joves i infants, quan visiten aquests temples de l'art, aquí i arreu del món, potser sí que estan preparats (suposem-ho) per a valorar l'estil artístic, però comprenen el tema religiós representat? L'artista el va plasmar amb una determinada intenció!

Si ens referim per un moment al patrimoni musical i actual, en una part molt important, està inspirat en temes de la Bíblia i de l'Evangeli. Si no es té coneixement cultural d'aquests fets, se'ns escapa una part de la intenció del compositor que s'hi refereix. Només cal conèixer el catàleg d'obres del gran i sublim Johann Sebastian Bach, per a comprovar-ho.

Des de sempre sóc partidari que tots els alumnes de totes les escoles, públiques i concertades, cursin classe de cultura religiosa. Aquesta assignatura hauria de tenir un lloc destacat en el programa d'estudis, perquè ajuda a comprendre i interpretar moltes coses del passat i del present. No només pel que fa al bagatge cultural, sinó també al sentit. No cal dir que aquí, al nostre

país, la part principal s'hauria de dedicar a l'Església Catòlica per la seva petjada important en la nostra història, la vida, la cultura i l'art. La visió del professor hauria de ser objectiva i crítica, respectuosa i situada a cada etapa de la llarga i complexa història. També les altres religions s'haurien d'exposar amb els mateixos criteris, sobretot les que afectessin alumnes de la mateixa escola i població: cristianisme evangèlic i ortodox, islam, judaisme i algunes religions orientals.

Darrerament, un article començava amb aquesta pregunta. "Què perd el cristianisme si menysté la cultura moderna? Queda arraconat i sense futur. Esdevé incompreensible i buit de significat a la gent d'avui, socialment, irrellevant referència nostàlgica per a minories. (...) Convé capgirar la pregunta i indagar què perd la cultura moderna si menysté el cristianisme".

Aquest menysteniment comprèn moltes dimensions de la vida. Una d'elles és la cultural i artística.

■ ■ ■

EXCAVACIONS I TRANSPORTS

MIRALLES

SALVADÓ - MARINÉ, S.L.

Carrer Les Creus, núm. 2

Tels. 977 816 489 - 665 562 648

43356 **ALFORJA**

mirallesalforja@telefonica.net

instal

art

Disseny, fabricació i muntatge de rètols.

Impressió digital,

vinils per a vehicles,

envans, mampares i mobles d'oficina

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3 La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📱 @instalart.laselva

EL FOTÒGRAF TORTOSÍ DE MAUTHAUSEN

■ Redacció de Lo Pedrís

Lo Pedrís va organitzar la presentació del llibre **El fotògraf tortosí de Mauthausen**, de la Núria Aragonès Maigí, el dia 19 de març, a la Casa de Cultura de Vilaplana.

La jove autora ens va explicar els motius que la van impulsar a fer el treball de recerca sobre el fotògraf tortosí, Antonio Garcia Alonso. El seu projecte té, com a eixos temàtics, la biografia del personatge i la relació professional i afectiva que ell tenia amb la fotografia. L'estructura del treball està dividida en les tres etapes més remarcables: la de joventut i el seu compromís social i polític, l'estada al camp d'extermini nazi i la desitjada llibertat.

La Núria, amb la seva recerca vol rescabalar la importància del fotògraf Antonio Garcia, ja que

tot el reconeixement se l'ha endut Francesc Boix, l'altre fotògraf més conegut de Mauthausen. Per això, cal reconèixer el valor històric i documental d'aquest treball de recerca original i valuós.

PRESENTACIÓ LLIBRE "EL FOTÒGRAF TORTOSÍ DE MAUTHAUSEN"

NÚRIA ARAGONÈS MAIGÍ
EL FOTÒGRAF TORTOSÍ ANTONI GARCIA, DEPORTAT A MAUTHAUSEN. SEGONS NÚRIA ARAGONÈS.

Durant la presentació, la Núria va passar un vídeo on quedava ben explicat els trets més rellevants de la vida d'Antonio Garcia Alonso, així com la deportació que va patir el fotògraf a Mauthausen

i la seva feina de revelar les fotografies oficials dels SS. L'Antonio era conscient que s'havia de fer alguna cosa que deixés constància del que allí passava. Amb un company de l'estudi, van idear un pla per extreure una còpia de cada fotografia revelada, on es plasmava tot l'horror viscut en aquell camp d'extermini nazi.

La publicació del llibre de la Núria és el primer volum de la col·lecció "Ebrencs als camps de concentració",

que impulsa L'Associació Amics i Amigues de l'Ebre. Un dels eixos fonamentals d'aquesta entitat és la memòria històrica com a element de reconeixement i recuperació dels ebrencs i ebrenques que van patir la guerra, l'exili, la deportació i el franquisme.

Cal agrair a les persones que, malgrat viure en temps de guerra, cruents i convulsos, van arriscar la seva vida per aconseguir un món més just i més lliure.

■ ■ ■

Solució PASSATEMPS

Entrevistes a Lo Pedrís

- 1- PERE BODRO (Llauradó)
- 2- MONTSERRAT BIDÓ
- 3- PEPITA JÚLIA (Aixalà)
- 4- CARMEL DEL BAR (Guarch)
- 5- JAUME MANCO (Juanpere)
- 6- XAVIER RAMIRO (Joanpere)
- 7- AGUSTÍ MALLOL (Ferré)
- 8- CONXITA PASTORET (Juanpere)
- 9- ALFREDO HUGUET
- 10- MACIÀ JUANPERE
- 11- CARMETA PISTOL (Juanpere)

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

El futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades

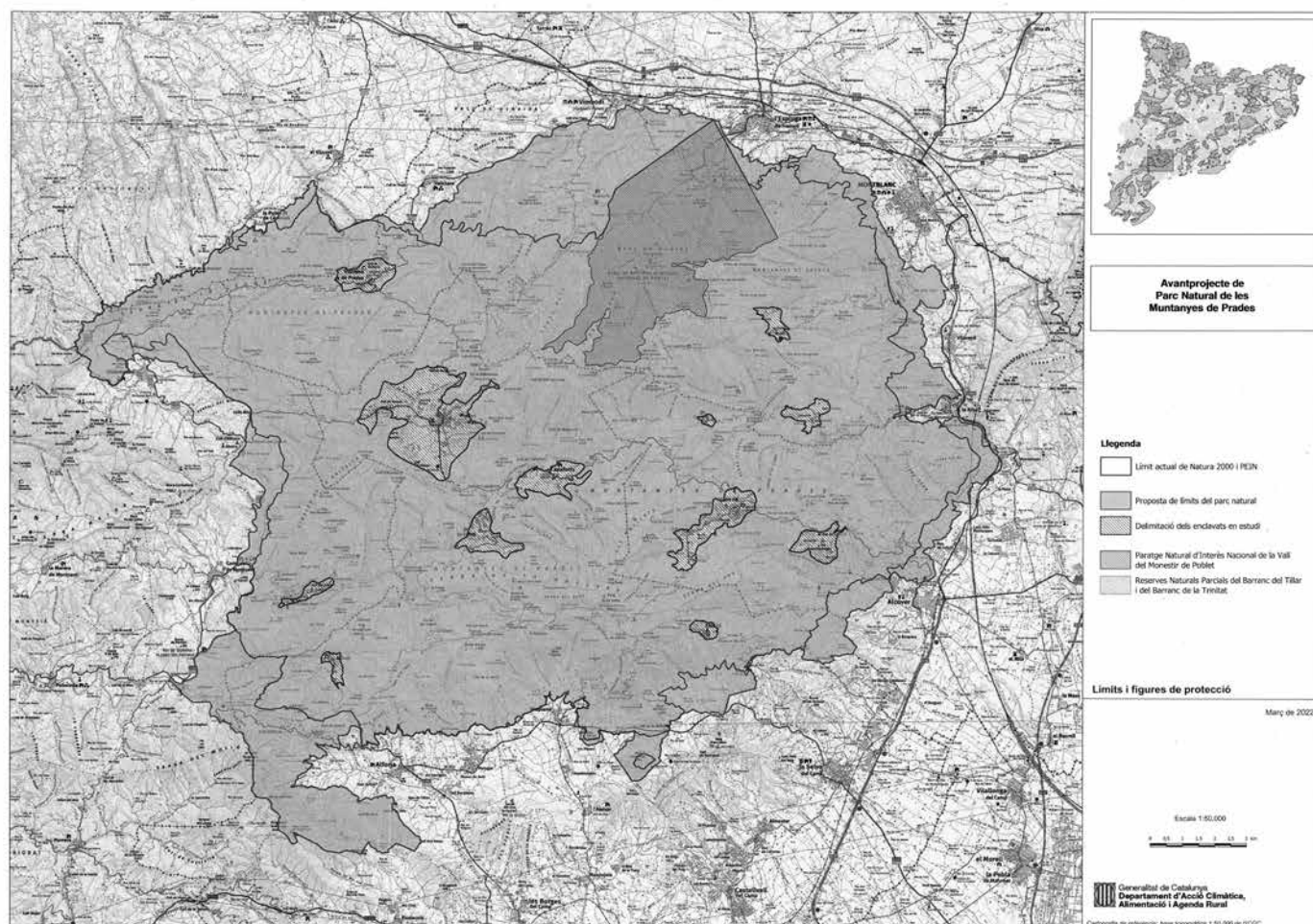
■ *Plataforma Cívica pel Parc Natural de les Muntanyes de Prades.*

L'espai natural de les Muntanyes de Prades és un extens espai protegit, amb una superfície de més de 30.000 ha. repartides en 22 municipis de les comarques del Baix Camp, l'Alt Camp, la Conca de Barberà, el Priorat i les Garrigues. És el principal massís muntanyós del Camp de Tarragona, amb una gran diversitat d'espècies, d'hàbitats i de paisatges que li donen un gran valor natural, ecològic i geològic. És destacable l'existència de diversos jaciments arqueològics a la zona. La UNESCO, l'any 1998, va declarar com a Patrimoni mun-

dial, l'art rupestre amagat a les Muntanyes de Prades.

La primera protecció mediambiental d'aquest espai, fou amb la incorporació al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), pel Decret 328/1992. El PEIN és un instrument de planificació territorial de Catalunya que delimita la xarxa d'espais naturals d'interès nacional i els dota d'un règim bàsic de protecció. Cal esmentar que, un 8% de la superfície de l'espai natural protegit, la vall del Monestir de Poblet, forma part del Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet.

L'any 1997, amb l'aplicació de la normativa europea de protecció ambiental, les Muntanyes de Prades van ser classificades com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC) i posteriorment declarades com a Zona d'Especial Conservació (ZEC), en ser una àrea territorial de la Unió Europea que conté hàbitats i espècies representatives que cal preservar. L'any 2005 també es va catalogar com a Zona Especial de Protecció per a les Aus (ZEPA). A Catalunya existeixen 117 espais (ZEC) i 73 espais (ZEPA), dades a 16 de desembre de 2019.

En l'actualitat, aquest espai natural forma part de la Xarxa Natura 2000, que és una xarxa europea d'espais naturals, que té com a objectiu fer compatible la protecció de les espècies i els hàbitats naturals amb l'activitat humana que s'hi desenvolupa. Amb aquest instrument, la Unió Europea estableix un marc legal per garantir i salvaguardar la biodiversitat d'Europa.

Des del 2007 hi ha un projecte de Parc Natural, que ha tingut entrebancs de diversa índole, però els darrers mesos, aquesta iniciativa ha rebut un nou impuls en forma de manifest signat per vint-i-dos ajuntaments i quatre consells comarcals. En el document s'explica que "les muntanyes de Prades són el territori forestal continu més extens de la Catalunya mediterrània, on la major part dels boscos no presenten cap planificació ni gestió activa i, per tant, es troben sotmesos als riscos ambientals que aquest fet comporta". L'objectiu principal de la reclamació és disposar d'eines per tal de gestionar la zona i preservar el patrimoni biològic, paisatgístic, històric i sociocultural de la zona.

Finalment, la històrica reivindicació ha estat escoltada i així ho va anunciar la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Teresa Jordà, el passat 4 de desembre, al monestir de Poblet, en un acte de presentació del Parc Natural. Aquest procés que tot

just comença "donarà resposta a una reivindicació històrica del territori, amb una fórmula de protecció que garantirà definitivament la conservació dels valors naturals i culturals inclosos en l'àmbit geogràfic de les muntanyes de Prades", va explicar la consellera.

Aquesta és una bona notícia pel nostre territori, ja que quan una zona rep la distinció de Parc Natural passa a tenir uns avantatges considerables en protecció de la zona. El paper dels espais naturals és fomentar la conservació de la diversitat biològica, actuar en educació ambiental, donar suport a la recerca i promoure el desenvolupament socioeconòmic sostenible dels municipis per tal de millorar-ne la qualitat de vida. La Unió Internacional per a la Conservació de la Natura va definir un parc natural com "un paisatge natural, que de vegades inclou elements de paisatge conreat i assentaments humans, que ha estat protegit i és accessible al públic". Al contrari del que es pot pensar, els parcs naturals no són zones sense urbanitzar, sinó que poden tenir construccions. La diferència amb la resta de zones és que s'hi han mantingut uns valors naturals molt rellevants. El Parc Natural de les Muntanyes de Prades es convertirà en el quinze parc natural del país.

Per donar suport a la creació del Parc, s'ha constituït la *Plataforma Cívica pel Parc Natural de les Muntanyes de*

Prades, formada per entitats de les comarques que integren el Parc Natural. Aquesta Plataforma ha elaborat un document per recollir les adhesions de les Associacions i de les Entitats del territori (de moment, ja se n'han recollit una cinquantena).

El 16 de març, a Reus, es va fer una Roda de Premsa per informar, als mitjans, de la creació d'aquesta Plataforma, que té com a objectiu donar suport social a la creació del Parc i treballar perquè tiri endavant el projecte i se'n redueixi el temps de consecució.

La Roda de Premsa ha tingut molt de ressò i molts mitjans de comunicació han publicat la notícia. Això ha fet que d'altres mitjans també es mostrin interessats i sol·licitin entrevistes a la Plataforma, fins i tot TV3.

Confiam que, aquesta vegada, el Parc Natural de les Muntanyes de Prades sigui una realitat i es consolidi, per la defensa i la protecció del nostre territori.

Des de la Plataforma us animem a l'adhesió del manifest i que ens ajudeu a fer-ne difusió (podeu demanar-lo a l'Ateneu Cultural Josep Taverna d'Alforja: ateneualforja@hotmail.com).

■ ■ ■

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

C. Casal, 3 - 43380 VILAPLANA (Baix Camp)

Històries de Mussagats 3

Quina peresa de tornar-me a posar a recordar i explicar coses, ara que ja fa tant de fred i s'està tan bé a l'escalfor, dormint. Dormint dins de l'armari, damunt la roba toveta de la Cèlia, mentre a fora bufa el vent dolent.

Érem quan em vaig escapar. Érem que jo estava arraulit a un cau d'herba, i dormia enyorant la mare. Dic dormir, però allò no era dormir, allò només era tancar els ulls i plegar les potetes. Ara que sé què és adormir-se del tot, us puc dir que jo no havia dormit des que em van prendre de la mare.

Allí, al cau me'n vaig donar compte que ja no cridava la mare. Sí que ho havia fet, però només una vegada i fluixet, molt fluixet. Aquella maquineta, aquell deliri de cridar-la, que se m'havia engegat a la casa de les dues potes, s'havia aturat. I en comptes del meu soroll, tots els sorolls de la nit. Les orelles m'anaven d'ací d'allà i els sorolls dels moixons em baixaven per la gola fins al ventre. Me'l movien, m'hi feien mal.

Tenia gana. Però ja no pensava en la lleteta de la mare ni en el menjar pudent de la dues potes. Volia la panxa calentona d'un moixó. O millor, d'un ratolí. Era l'olor, estaven ben a prop, però cap soroll, els ratolins devien estar quiets dins

dels seus caus per por de les meves urpes. I els moixons, els dolents, ben lluny. Llavors vaig veure que m'havia fet gran, perquè tenia unes urpes que feien por i ja no cridava la mare.

Vaig pensar que podria viure allí, caçant tots els ratolins porucs i enfilant-me als arbres perquè cap dues potes em pogués caçar a mi.

Però la gana...

Al matí una papallona va passar-me per davant del morro. Estava preparat per saltar-li al damunt. Vaig saltar amb les urpes obertes. Se'n va anar volant, negre i groga, com si se'n fotés de mi. Les barres em van començar a tremolar i un he, he, he, em va sortir per la boca. Vaig pensar que si no menjava aviat, estaria tan fluix que no podria caçar res ni enfilant-me als arbres.

No recordo si us vaig parlar de la gana l'altra vegada. La gana és dolenta. La gana és quasi com morir-se, perquè també et quedes quiet. Però sí que vols fer coses. Vols fer una cosa: menjar.

Mireu si tenia gana que enyorava la lleteta i el menjar pudent que em portava la dues potes dolenta. Mireu si tenia gana que vaig anar-me'n del lloc bonic que m'havia fet, sota els arbres i damunt els ratolins. Me'n vaig tornar a les cases, a buscar menjar.

Shhhhh, shhhhh, shhhhh.

Abans d'arribar-hi ja la vaig sentir. A la dues potes i l'olor del menjar d'ella. Pernilet. Pernilet gustós, tendre, tovet, per clavar-li les dents i engolir-lo. Cap a la panxeta.

Shhhhh, shhhhh, shhhhh.

Me la mirava ben amagat i ella no

em veia. La panxa em volia fer sortir, però les potes se'm clavaven a terra. Hi havia, més forta que l'olor del pernilet, l'olor d'ella, i l'olor d'ella era la pudor d'estar tancat; una cosa molt dolenta que se m'havia posat a l'arrel de la sang i que era la por.

Vaig pensar. Ja marxaràs. Perquè quan la shhhhh em portava menjar al meu cau de por, a casa seva, sempre me l'acabava deixant en un plateret i quan jo ja no sentia cap soroll, espavilat i silenciós com soc, sortia del meu amagatall i me'l cruspia.

La vaig veure parlar amb uns dues potes petits que feien una olor molt bona. Ara sé que eren nens i nenes. Com la Cèlia que és una nena i no em diu res si dormo al seu armari. Però llavors no ho sabia i mai havia vist dues potes petits, que eren com els grans, però amb el cap més gros i la veu més fina. I també van començar a fer shhhhh, shhhhh amb les seves veuetes i amb el pernilet als dits. Però no vaig sortir fins que no van marxar tots. I uns gats grans i bufadors se'm van menjar tot el pernilet que els nens m'havien deixat damunt una pedra. Ffff, ffff, ffff.

Vaig pensar, em moriré. No soc un gat gran, només soc un gat petit sense mama. Sense lleteta, sense la mare que bufava fort i llarg i espantava a tots els gatots que ens volien prendre el menjar. Tan petit i bonic com soc, em moriré de gana.

Mireu si tenia fluixesa que ni esma de tornar al lloc bonic. Vaig llepar la pedra per trobar-hi la substància del pernilet, i em vaig quedar sota un cotxe, mig

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINEER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

pintura decorativa

Alvar Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU
C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA
Tel. mòbil **667 273 477**
alvarjuanpereolive@hotmail.com

endormiscat de tanta llum com hi havia aquell dia, potser esperant que tornessin els nens, que em fessin el seu shhhhh, shhhhh suauet i em donessin menjar.

Dic potser perquè llavors no ho sabia, però el shhhhh dels nens havia trencat una cosa dins meu. Aquella ràbia, aquelles ganes d'esgarrapar als dues potes, de fugir-los, s'havien fos amb ells. M'havia amansit.

Els nens em van treure de la gana; em portaven pa sucats en llet, pernilets de moltes menes, i altres coses que eren una porqueria, però que llavors em semblaven els menjars més bons del món. Em volien tocar, però jo no em deixava. La dues potes gran venia de tant en tant i llavors jo m'amagava molt, per por que em tornés a prendre. També venia l'altra dues potes de les mans esgarrapades. La de Mussagats que ens va dibuixar a mi, la mare i els germanets, tan ben dibuixats l'altra vegada.

Aquesta dues potes no tenia gens de por de mi, tanta que en tenia jo d'ella. M'acostava les mans, plenes d'esgarrapades, i les mans li feien bona olor; més enllà de l'olor de menjar, una olor feliç i confiada.

Per ella i pels nens em vaig quedar a viure sota els cotxes, encara que de vegades vinguessin els gats bufadors i la shhhhhh robadora. També una miqueta pel menjar, tot i que ja em sentia revifat per caçar. Les llaunetes que em portava la Mussagats em tenien captivat, i també els seus ditets, que eren com a deu llençüetes toves al clatell, a un lloc on només la mare m'havia tocat, perquè tot i que m'arribo a netejar per tot arreu, al clatell, per molt que m'hi esforci, no m'hi arribo.

Quan ella em tocava se m'engegava una altra maquineta a dins, una maquineta més fonda que el he, he, he, que us he dit abans i que el cridar a la mare. Era un soroll que fèiem jo i els meus germanets quan mamàvem lleteta, run-

MUSSAGATS

run, ru-run, run-run.

Va tornar a ser una altra vegada de nit. L'olor dels ratolins i dels ocells i d'aquella papallona negra i groga que se m'havia escapat em cridava. Llavor la Mussagats run-run va venir amb una llauneta.

Molta atenció al que vaig explicar-vos ara, perquè no us ho creureu, però és de veritat. De veritat de la bona.

Va venir amb una llauneta i en comptes de donar-me-la tota, va fer que la seguís, un miqueta aquí, una miqueta allà, ditets, shhhhhh, una altra miqueta. I la seva olor que ja us he dit que era tot el revés de la por, feliç i confiada, més forta que l'olor dels ocells i dels ratolins i de la papallona.

I la vaig seguir fins als contenidors. Aquells que estan a la vora dels col·legits. I una altra Mussagats run-run, havia fet seguir la mare.

Eh, que sembla que no pugui ser? Doncs va ser. Allí, als contenidors, ens vam retrobar la mare i jo. Ella, grisa i gran, amb una orelleta caiguda i jo, petit i atigrat, però molt menys petit que quan em van prendre d'ella.

Devia ser més gran del que volien les meves ganes de llengüeta i de lleteta perquè la mare no en va voler. O potser la meua olor ja era la d'un gat gran que ha sabut escapar-se d'una casa i viure al món gran. No sé si ens en varem anar junts a l'hort com a mare i fill o com a una altra cosa, però hi vam anar. Junts. A l'hort de les bones olors i de la mare. Junts.

Queda encara explicar-vos la nit de la por grossa i com vaig arribar a viure en una casa, però ara ha arribat la Cèlia i tinc moltes ganes d'anar-li a refregar el morro al coll. Ja ho faré en el proper número de Lo Pedrís, o en l'altre.

■ ■ ■

CARTA A LO PEDRÍS

Dissort o negligència

■ *Antònio Royo*
Abelló

Avui, vigília de Nadal, hem passat per l'hospital. Transport amb ambulància, proves, visita... I sabeu per què? Doncs perquè em varen receptar, per un constipat pujadet de to, un maleït antibiòtic. Poca broma, en menys d'una setmana el "Levofloxacin de la família dels quilonones", a mi que sóc trasplantat, m'ha provocat la ruptura del tendó d'Aquil·les a totes dues cames. Segons el prospecte, en rares ocasions, i no tan rares com a pacient contraindicat, aquest medicament pot tenir reaccions greus. Estic, des de fa un mes, enguixat dels genolls als dits dels peus per no carregar ni un bri de pes sobre les cames. M'he de moure com si fos l'Ironsíde amb cadira de rodes i pregar en rus pels qui desafortunadament m'ho varen receptar.

Als voltants de Pasqua, si tot va bé, començaré la recuperació de l'elasticitat als tendons i als músculs de les cames. M'han avançat que serà costerut recuperar-me al 100%. Podré tornar a conduir amb normalitat? Quan podré pujar i baixar escales? Quan podré passejar?

Esteu alerta davant la recepta d'aquest medicament. La qüestió no és a quants pacients pot ajudar a curar, sinó que té contraindicacions clares que poden provocar una reacció greu, canviant el paradigma de la salut i benestar. No us deixeu entabanar, cal receptar amb molta cura els antibiòtics i estar molt alerta. Ull amb el Levofloxacin!

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

Les Brases
de Ca l'Olla

restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

Catifes vermelles

■ Montse Argerich

Després de la quietud pandèmica sembla que es reprenen amb normalitat les cerimònies de lliurament de premis de les Acadèmies del Cinema a les pel·lícules miraculosament estrenades el 21, tot i les dificultats.

L'estrella dels Goya ha estat *El buen patrón* de Fernando León de Aranoa, emportant-se sis guardons, els premis a Millor pel·lícula, Millor director i Millor actor protagonista (**Javier Bardem**), entre d'altres. S'imposà de llarg, sobretot en els premis més pesants, a *Las leyes de la frontera*, inexplicablement favorita per a molts.

Amb un guió molt cuidat, com ja ens hi té acostumats aquest director, *El buen patrón* fa una certa crítica social d'aquella època casposa en la que els empresaris, amb una economia a l'alça, pretenien vendre la idea que l'empresa era una gran família, i si les coses li anaven bé a l'amo, aquí don Julio, tots se'n beneficiarien. Mentida, és clar. Bardem l'interpreta estupendament. Recorda una mica a aquelles pelis espanyoles en B/N dels 60's. Podries veure-hi perfectament al José Bódalo fent de patró i a la Marisol de "Lolita"; això sí, passat pel sedàs d'un León de Aranoa, elegant i amb una mica de mala llet, capaç de portar-nos una història d'aquella època fins aquí.

Això és per mi el que no aconsegueix Daniel Monzón a *Las leyes de la frontera*, que ha tornat novament al món lumpen amb una peli d'aventures d'un grup de quinquis, també molt semblant a les que els anys 70-80 es van estendre com bolets, que si *Perros callejeros*, que si *El pico*, o *Yo el Vaquilla*; amb drogues, Seats 124, persecucions, barri xinos, *pasma*... en fi, del mateix estil, però sense aportar res més de singular que una bona ambientació i vestuari. Dir, però dues coses, una, que **Chechu Salgado** (premi a Millor actor revela-

ció) està molt bé i l'altra, per no semblar una detractora salvatge d'aquest gènere, que el cinema quinqui també ha donat bones pel·lícules, com *Barrio*, *Historias del Kronen*...

El premi a Millor actriu protagonista va ser per **Blanca Portillo**, esperat, en el paper de Maixabel Lasa, la companya de Juan María Jáuregui mort per ETA. *Maixabel* ens parla d'un fet real, quan onze anys després de l'assassinat, la vídua accedeix a entrevistar-se amb Ibon Etxezarreta, l'ex-membre de l'organització que va disparar el tret. En el seu moment va ser, i és, una trobada colpidora, que ha estat tant o millor explicada en documentals com *Zubiak (ETA, el fin del silencio)* o en l'entrevista de Jordi Évole a l'ex-membre d'ETA Iñaki Recarte, o a *Patria* de Fernando Aramburu. Icíar Bollaín presenta una pel·lícula emocionant, amb una molt bona interpretació dels protagonistes i uns diàlegs que no tenen pèrdua, però jo prefereixo la Bollaín de *Te doy mis ojos*, més que la que utilitza la imatge pertorbadora d'un botxí clavat de genolls a terra (no li calia el recurs).

Dir només quatre coses de *La vida era eso*, l'òpera prima de David Martín de los Santos, que amb una llar-

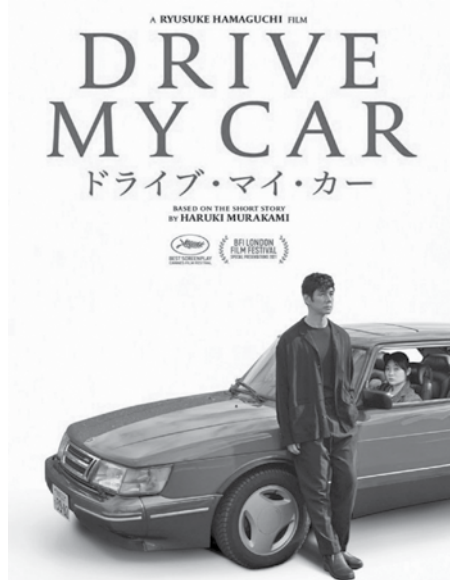
ga trajectòria en documentals i curtmetratges, ens ha ofert una pel·lícula petita, sense pretensions, però preciosa, una declaració d'amor a **Petra Martínez**, la protagonista, també nominada a Millor actriu, i que està perfecta.

La gran perdedora va ser *Madres paralelas* d'Almodóvar, una pel·lícula sobre mares solteres i memòria històrica (tema que, al meu gust, no està gens ben tractat) i d'on destacaria només el paper de **Milena Smit** que, tot i ser personatge secundari, li dona cinquanta voltes a Penélope Cruz. Novament, una altra del manxec que passarà sense pena ni glòria.

En els Gaudí tampoc hi ha hagut massa sorpreses. Bé, alguna sí. La peli estrella va ser *Sis dies corrents*, guardonada amb cinc premis, dos dels quals grans, el de Millor pel·lícula i Millor direcció. D'aquesta ja en vam parlar a l'anterior *Lo Pedris* perquè va ser estrenada al REC de Tarragona. Ara però, després que **Mohamed Mellali** rebés el Premi a Millor actor protagonista, potser convindria dir que tampoc calen excessos. Concedir-li aquest premi més aviat sembla un acte de *modernor* (pel que representa la foto d'un marroquí en babutxes i gel·laba vermella rebent-lo). No és una interpretació tan destacable, de ben segur que Eduard Fernández a *Mediterráneo* el supera, i apurant, fins i tot **Valero Escolar** (Millor actor secundari) està més rodó.

També *Las leyes de la Frontera* es va quedar amb premis menors, però les grans perdedores dels Gaudí van ser *Mediterráneo*, la crònica del naixement de l'ONG Open Arms i *El ventre del mar*, d'Agustí Villaronga, una pel·lícula difícil, que aquí no ha tingut gaire èxit, tot i que per exemple, al Festival de Màlaga de l'any passat va triomfar. Coses que passen, ningú és profeta a la seva terra.

Anem als Òscars. Sense entrar en detalls dels guardons, salvar sols quatre

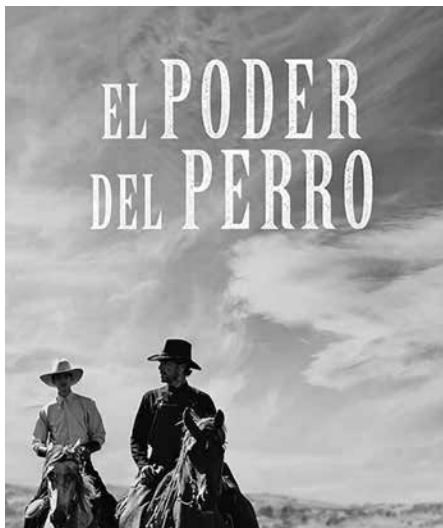

pel·lícules de les deu nominades.

Per començar, **El poder del perro** de Jane Campion. Que bona, que bona! Basada en la novel·la de Thomas Savage, és una història masculina en un ranxo de Montana, en els anys 20 del segle passat, que contrasta la vida difícil dels vaquers en un territori inhòspit amb la presència d'un personatge cruel, misogin, homòfob i alhora homosexual que enamora i que **Benedict Cumberbatch** embelleix. No és un western, aviso per qui renegui d'aquest gènere, o potser sí, però en tot cas el colla una mica més, oferint una *pel·li* de l'oest amb violència, la pròpia del gènere, però sense revòlvers, amb rivalitat entre mascles però masculinitat sensible... tot possible també gràcies a unes interpretacions superbes.

I canviant completament de registre tenim **Drive My Car** de Ryusuke Hamaguchi, un poètic melodrama japonès (i ressaltó aquest últim detall perquè compleix alguns dels trets característics de l'actual cinema asiàtic d'autor, com la lentitud, els silencis o els diàlegs invisibles, la subtilitat i també el llarguíssim metratge). És un guió adaptat d'un dels relats curts d'*Homes sense dones*, de Murakami. Multipremiada i per alguns la millor *pel·li* del 21, no és per tots els públics. Són tres hores d'un viatge (literal, en un icònic Saab vermell) en el que el record de la mort, la culpa i l'amor suren d'entre audicions i lectures d'un text teatral (*L'oncle Vania* de Txékhov) que amplifica el dolor, mentre els dos personatges protagonistes, perfectes, ens van mostrant a poc a poc les ferides.

També destacable, tot i que a distància de les dues anteriors, **Belfast**, dirigida per **Kenneth Branagh**. Situada a finals dels 60 en un carrer on conviuen feliçment catòlics i protestants, mostra una família que decideix traslladar-se a Anglaterra per fugir de la violència amb la radicalització de les diferències

religioses. Comença el conflicte nor-irlandès. Una *pel·li* senzilla, de petites coses, per alguns una postal, però és la vida en la mirada d'un nen, el retrat de la infantesa del director. No és una peça històrica (tot i que just enguany fa 50 anys de la massacre de Derry el Diumenge Sagnant del 72), no pretén que l'espectador compregui què està passant a Belfast, això se li critica, però té grans encerts, com el viatge del present al passat en les primeres imatges, del color al blanc i negre, una ciutat i una *pel·li* que balla amb la música de Van Morrison, la representació de la família, el paper de la padrina que tots desitgem (**Judi Dench**), i la interpretació estupenda d'un nen, que és ell.

I per acabar amb les nominades a Millor Pel·lícula també cal rescatar **Dune**, una *pel·li* de ciència-ficció, adaptació de la novel·la de Herbert del 1965 i que l'any 84 ja va dirigir David Lynch. Tot i estar maleïda pel fracàs de públic i crítica d'aquella versió, és d'agrair aquest nou intent de fer justícia a una de les millors novel·les de ciència-ficció. El resultat és espectacular, la història ja ho era, les tensions entre habitants planetaris per fer-se amb Arrakis, un pla-

VA DE CINE

neta desèrtic amb la major reserva de la galàxia d'una valuosa espècie. Dit així, sona fins i tot proper i actual. Una recomanació, no és *pel·li* de pantalla de TV ni ordinador, és imprescindible veure-la en grans dimensions.

Dues pel·lícules més, amb altres nominacions. Una és **Fue la mano de Dios** de Paolo Sorrentino, el director de *La gran belleza*. La figura de Maradona, que arribà a Nàpols en els 80's i que suposadament va tenir molta importància en la infantesa i joventut del director, li posa títol a la *pel·li*, però és el relat autobiogràfic d'una tragèdia personal. No s'esplaia en el drama, al contrari, més aviat se'n riu de la implacable ridícula que a vegades ens mostra la vida. Un passeig deliciós per Nàpols i la costa Amalfitana, on personatges estrambòtics i situacions esperpèntiques, herència de Fellini, ens apropen més a l'absurd que a la serietat d'haver de viure el drama. Molt bona. I també la noruega **La peor persona del mundo**, de la que ja en vam parlar a l'anterior *Lo Pedrís*, arrel de l'estrena a la Seminci de Valladolid, preveient-ne ja llavors la difusió i l'èxit. Ho vam encertar.

Fora de gales, però també entre catifes vermelles, el recent Festival de cine de Màlaga ens ha permès gaudir de dues joies: **Alcarràs** de Carla Simón, Ós d'or a la Berlinale, una pel·lícula preciosa que dignifica, com mai s'ha mostrat, el drama de la pagesia, la pell de gallina i ni una llàgrima, com ha de ser. I una altra peça que confio que entri per la porta gran a les sales, **Cinco lobitos**, opera prima de Alauda Ruíz de Azúa, que va de ser mare i ser filla. Boníssima. Màlaga s'ha rendit als seus peus.

Feina a fer, veure-les totes!!

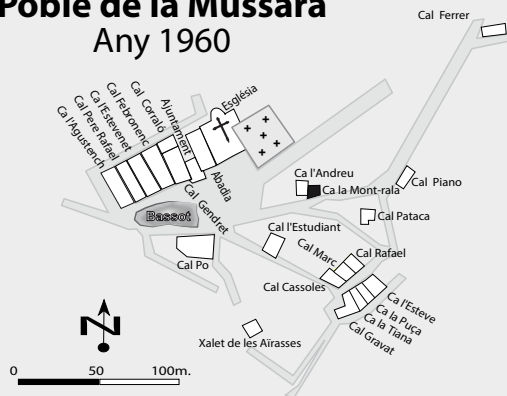

**Grup de teatre
de Vilaplana**

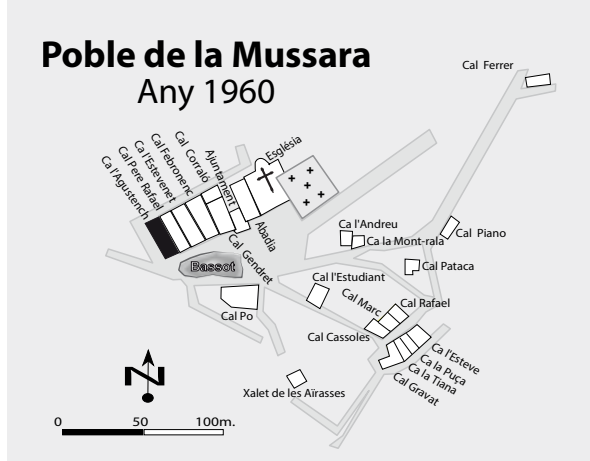
Poble de la Mussara

Any 1960

* * *

Poble de la Mussara Any 1960

LA MUSSARA

CA L'AGUSTENCH

SITUACIÓ

És l'última de les cases situades en la renglera de l'església, davant del bassot. A la part de llevant, tenia paret mitgera amb cal Pere Rafael i pel costat de ponent tocava amb el camí dels Roures, conegut també com a camí de la Febró o de Prades.

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), la casa quedà totalment abandonada el 1950, quan la família de Macià Juanpere Juanpere (Macià Xollat) marxà cap a Vilaplana. La família estava formada per cinc membres. La Família d'en Macià provenia del Mas de Somí o conegut també com a Mas del Macià Xollat, d'on en marxaren el 1945.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Com la resta de cases del poble, està totalment enrunada. Segons fotografies antigues la casa constava de planta baixa, més un pis superior. A la part occidental, tocant al camí dels Roures, tenia adossat un corral. Tot i que segurament tenia molts més anys, la primera referència de la casa data de 1877, quan hi nasqué Antoni Agustench Huguet (Registre Civil).

La casa era propietat d'Ambròs Agustench Huguet, que vivia en un mas a Valls.

VOLEM LA PAU!

P3

■ ABRIL

P4

■ MIQUEL

■ BLAI

■ ETNA

■ LLUC

■ MARTÍ

■ GUIM

■ INÈS

■ NUA

■ SAMUEL

■ ARLET

■ BERTA

Ir

■ BRUNA

■ YU'A

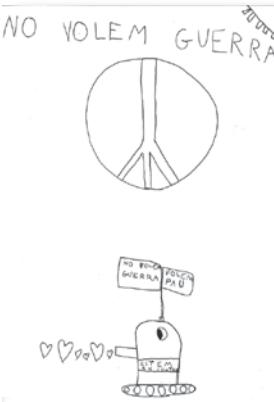
■ ADAM

■ ÀGER

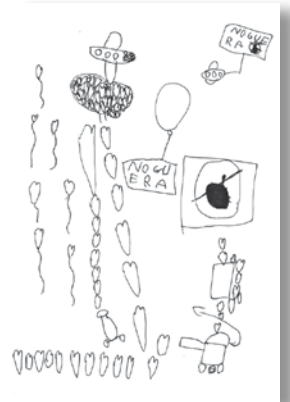
■ JOFRE

■ JÚLIA

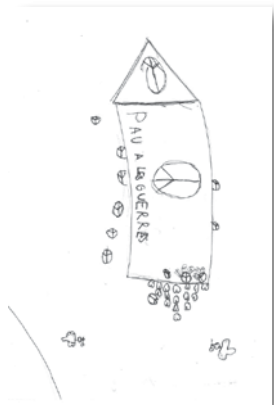
■ ONA

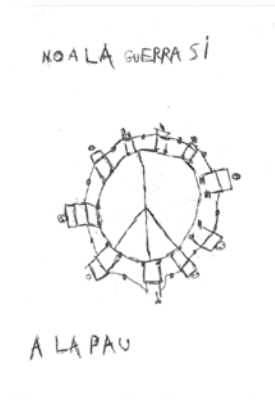
■ ROC

■ TIAN

■ MAKSIM

■ PEP

■ RAI

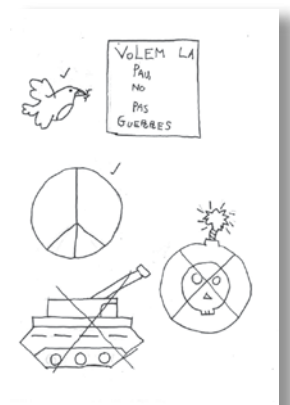
■ EÇKWE

■ IRIS

■ LAIA

■ MARC

4t

3r

2n

■ SORAYA

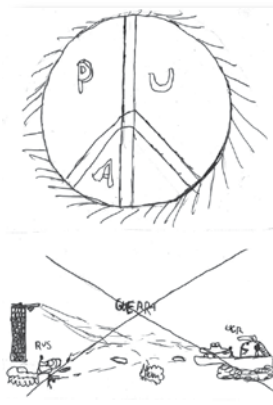
■ ARLET

■ ARUN

■ ELNA

■ JOSEP

■ MARÇAL

■ PAULA

■ ALÈXIA

■ ISONA

■ LEO

■ MICHAELA

■ MOHAMED

■ NIL

■ ROC

VIALMA SAT

Esclofolladora d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c.e: salsa@maptel.es

■ Josep M. Garcia

S'alça el teló i veiem en un racó de l'escenari com *Alice* acaricia les tecles d'un piano atrotinat. Està acompanyada d'un conill entremaliat que se l'escolta embadalit. És una escena d'una tendresa íntima, familiar, potser perquè als humans ens encanta personificar i jugar amb els animalons. L'auditori no pot fer res més que deixar-se anar i amarar-se de la bellesa d'allò que contempla. A mi, però, des del primer moment, el que més m'atrapa és una melodia cor-prenedora que brolla del fossar de l'orquestra. Concretament, frueixo amb les delicioses notes que emergeixen d'un gran piano de cua negra que acompanya i dialoga amb els personatges, la coreografia i els nombrosos ballarins que pul-lulen per l'obra.

Se'm fa molt difícil explicar amb paraules l'adaptació d'*Alice* que es va estrenar, amb música original de Philip Glass, a l'auditori *Le Filature de Mulhouse*, a l'Alsàcia francesa. Potser perquè la línia argumental del text no segueix un ordre cronològic sinó que es capbussa en un món oníric que va més directe a les emocions de l'espectador. Se'm fa difícil expressar-ho perquè la peça no és només una adaptació del clàssic *Alícia en el país de les meravelles* de Lewis Carroll, sinó que va més enllà. En el fons, *Alice* vol ser un homenatge a la figura de l'autor i a les diferents nenes i dones que va estimar al llarg de la seva vida. Per això durant la representació van apareixent diferents *Alices*, des de la infantesa fins a la vellesa, que se superposen i que mostren un ric calidoscopi de protagonistes femenines. Entre elles, destacaria el repertori camaleònic de l'actriu Sunnyi Melles que broda cada paper que interpreta.

L'obra posada en escena per Amir Hosseinpour i Jonathan Lunn, on brillen els moviments gràcils dels excel·lents

S'ALÇA EL TELÓ

ballarins de l'Òpera nacional del Rhin, està articulada com un tot artístic on poesia, dansa, coreografia, imatges i música es van entrellaçant harmònicament per crear bellesa. I quina és la millor arma que té l'art per atraure de forma ràpida i convincent als espectadors? Diria que la música, ja que el seu llenguatge és directe i universal. Potser per això, els dramaturgs i la directora musical Karen Kamensek atorguen la batuta de la representació a una melodia minimalista que es va enganxant a flor de pell de l'espectador fins a amarar-lo de l'esperit al·legòric de l'obra.

I és just en aquest punt, on la música del prestigiós compositor americà Philip Glass pren rellevància, que destaca la professionalitat i el protagonisme del jove pianista vilaplanenc Bruno Anguera Garcia. Sí, és ell qui, segons la crítica especialitzada, porta el pes de l'obra, esdevenint una de les peces clau

per dialogar amb virtuosisme amb les altres parts de l'orquestra que l'acompanyen. I així, a poc a poc, com a espectadors quedem imbuïts d'aquest diàleg musical on sentim properes i reconegudes moltes de les notes que acomboïen l'obra. Potser perquè com diu la directora musical K. Kamensek les melodies de P. Glass es nodreixen d'arrels folklòriques que es van encavalcant amb elements rítmics i melòdics repetitius que ressonen dins nostre i que ens alleugereixen l'esperit durant les dues hores que dura l'espectacle.

Baixa el teló i el públic dedica una forta i perllongada ovació a tot l'elenc d'artistes, ballarins, directors i al nostre jove pianista que puguen dalt de l'escenari la nit de l'estrena. Se'ls veu cansats del gran esforç realitzat, però satisfets per la feina ben feta. Ell porta vestit, pantalons i camisa negres que van a joc amb el piano de cua que roman sol i esgotat al fossar. Se'l veu somrient i feliç, al pianista, mentre doblega el cos ben avall per saludar al públic amb gràcia. Nosaltres, la seva família, que hem vingut a veure'l per fer-li costat, també ens aixequem i ens afegim als aplaudiments, amb un sentiment d'orgull i plenitud. Tot i que, moltes vegades, perseguir els teus somnis comporti sacrificis, renunciés i, fins i tot, allunyar-te de les persones que t'estimes, crec que val la pena esforçar-se, persistir i resistir per viure nits com la d'aquesta meravellosa estrena.

Enhorabona, Bruno, segueix acariciant el piano.

Aquest article s'ha publicat a reusdigital.cat el 2 de març de 2022

■ ■ ■

GAUDÍ	
Centre de Reconeixements Màdics - Psicòtics	
Permisos de conduir i armes Certificats mèdics d'aptitud esportiva Certificats mèdics oficials	Passeig Sunyer 18 Baixos 43202 REUS Telèfons 977 11 54 11 977 75 66 57 www.centresmedicsbonet.com reus@centresmedicsbonet.com Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir

Viatge a Ucraïna

■ *Meritxell Fernández Abad*

Tot va començar amb un missatge de WhatsApp "Open Europe a Reus necessita mans per classificar material i carregar furgonetes per ajudar a Ucraïna". Aquella mateixa tarda ens vam arromangar per fer el que calgués. Així vam conèixer l'organització de Reus que més s'ha mobilitzat per ajudar a la gent víctima d'aquest conflicte.

Necessitaven més furgonetes i voluntaris per portar tot allò que s'anava recollint gràcies a la solidaritat de la gent. El Gilbert aixecà la mà i digué "nosaltres tenim furgoneta". Al cap d'una setmana la furgoneta que calia omplir de medicines, menjar i sacs de dormir era la nostra i a més també vam carregar el remolc de la Colla Gegantera de l'Aleixar. El viatge de 5.300 km estava a punt de començar.

El dimecres dia 16, el dia de la partida, les emocions estaven a flor de pell. Primer, perquè moltíssima gent de Maspujols, l'Aleixar i Vilaplana van aportar el finançament econòmic per fer-ho possible. Van demostrar que el poble unit és capaç de tot. Segon, perquè també eren moltes les persones que ens esperaven a la Plaça 11 de setembre de l'Aleixar per acomiadar-nos. Ens van fer sentir portadors de la solidaritat de tots ells i afortunats de ser nosaltres els que emprenguéssim aquell viatge.

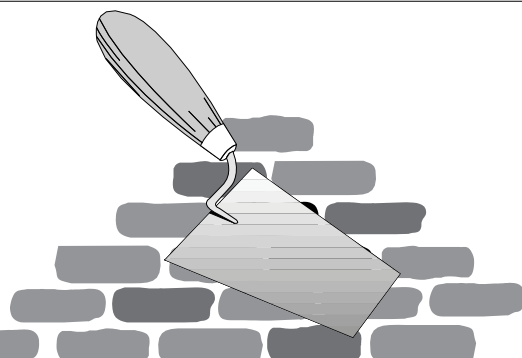
El camí d'anada va ser molt dur. França, Alemanya, Txèquia i Polònia, 28,5 hores conduint, tornant-nos per no adormir-nos, fins a arribar a Cracòvia. Allí vàrem fer nit en un hotelet dels afores, per fi podíem descansar una mica. Divendres ben d'hora de matí ens esperaven 2,5 hores més de conducció fins a Przemyśl, a 15 km de la frontera amb Ucraïna, on un ucraïnès, al qui la guerra el va agafar treballant fora del país i que va decidir que seria més útil fora que dintre, ens estava esperant per rebre el material que portàvem. Vàrem descarregar i ens vàrem sentir satisfets, doncs una part del nostre propòsit ja estava aconseguit. Però volíem que el

nostre pas per la frontera pogués arribar encara a més gent i ens vam dirigir a l'estació de trens on ens van dir que veuríem les veritables conseqüències de la guerra. Allí vam trobar una estació blindada per la policia, multitud de famílies amuntegades, exhaustes després d'un llarg viatge fins allí. L'estació estava literalment a petar, no quedava a terra lloc per seure, haviem d'esquivar la gent per poder passar. Vàrem tirar de coratge per no posar-nos a plorar, però a la vegada va ser realment emotiu, doncs, fent allò que millor sabem fer que és repartir alegria, vàrem donar un respir a tota aquella gent sobretot als més petits. Vàrem

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

repartir globus i llaminadures entre els nens i dos pelutxos molt especials que van viatjar amb nosaltres a la recerca de dos infants que els poguessin estimar, tant com ho van fer les nenes que ens els van donar.

Divendres a la tarda vàrem visitar l'estació de trens de Cracòvia. Una altra vegada la imatge colpidora que havíem vist al matí, a Przemys. Mares amb nens, gent gran i una única maleta. Fa esgarriar posar-se en la seva pell i pensar "Si fos jo, que hi hauria posat a la maleta?".

Ben d'hora, i gairebé sense haver descansat, el dissabte al matí ens vam dirigir a la perifèria de Cracòvia, direcció a una adreça que l'associació *Open Europe* ens havia facilitat. Allà, un noi de nom Peter havia acollit a una mare i al seu fill a l'espera que els recollíssim. Ells eren la segona part d'aquest viatge.

Mare i fill havien creuat Ucraïna, estones a peu, estones amb bus, fins a la frontera amb Polònia. Algú els va posar en contacte amb *Open Europe*, uns totals desconeguts per a ella, però que li van obrir les portes a un futur lluny de la guerra. Després de 4 dies sabent-se sans i estalvis, ja fora del seu país, dissabte iniciaven el viatge que els portaria a una nova vida, segurament plena d'incerteses i lluites, però aquest cop sense bombes.

Finalment, dilluns al vespre vàrem arribar a Reus on ens estaven esperant la gent d'*Open Europe* i la família que els acolliria en aquest gran repte que és refer la vida sabent que deixes enrere marit, família, amics i tot el que ha estat important per a tu.

Som el Gilbert Trilles Nadal i la Meritxell Fernández Abad, dues perso-

SOLIDARITAT

nes que se senten afortunades d'haver tingut l'oportunitat d'ajudar a les víctimes d'un horrible conflicte que no havia d'haver estat mai.

■ ■ ■

RECOLECTA ORGANITZADA PEL GRUP DE JOVES DE VILAPLANA

BERENAR BENÈFIC

recaudació per a la Creu Roja que
ajuda als refugiats d'Ucraïna

Donacions voluntàries

QUANTITAT RECAPTADA:

822,30 €

ORGANITZA GRUP DE JÓVENS DE VILAPLANA

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

SERVEI DE TAXI 6-Q 7/8 places

L'Aleixar
mòbil 689 029 326

EL PULSÒMETRE

La Redacció

PUJA

La renovació de la Font del Carrer Major.

Cal valorar i destacar l'oportunitat de mantenir aquest equipament que ha format part del nostre entorn des de fa ja una pila d'anys, la rentada de cara que se li ha fet (que ja li convenia) i que continuï donant servei.

BAIXA

El cablejat (elèctric, telefònic, fibra...) a la vista, als carrers del poble.

Aquest és un aspecte que treu encant a les nostres façanes. Segurament caldria una inversió molt gran per amagar-lo, però no hi hem de renunciar si volem que llueixin més els carrers.

■ *Maria
Teresa
Llaunadó
Anguera*

Temps de Quaresma, receptes de bacallà

Als Països Catalans, el bacallà, que no es pesca a la Mediterrània, va arribar a través dels Pirineus, del País Basc i de Portugal. No se sap a quina època amb exactitud, però ja és present a escrits catalans del segle XVI. A la península Ibèrica i a Occitània, el bacallà salat, assecat, va suposar una manera de conservar-lo i, per tant, de poder menjar peix a l'interior i, en el seu moment, d'abaratir-ne el cost i popularitzar-lo. En aquestes cuines se sol dir que hi ha un plat diferent a base de bacallà per a cada dia de l'any. Un dels motius és que va esdevenir un ingredient principal a la Quaresma (també anomenada dies de peix), època durant la qual el catolicisme prohibia menjar carn, i es van adaptar un gran nombre de plats de carn a aquest peix, a banda dels que es van crear amb ell i productes de temporada (primavera), com típicament són les carxofes. En aquestes cultures el bacallà és de lluny el peix atlàntic més preuat.

En molts Restaurants tenen sempre un plat que porta bacallà... i de tots els que hi ha, avui us faré un bacallà amb patates i romesco.

BACALLÀ FRESC AMB PATATES I ROMESCO

Ingredients per 4 persones:

- 4 talls de llom de bacallà fresc
- 1 ceba mitjana
- 1 all tendre
- 1 tall de pebrot vermell
- sal i pebre blanc
- 50 ml d'oli d'oliva
- 100 ml de vi blanc
- 2 cullerades soperes de pebre vermell
- 3 cullerades soperes de tomàquet fregit
- 1 litre de brou suau de peix
- 2 patates mitjanes tallades planes (com a molt, de mig centímetre de gruix)
- una mostra de pèsols (si us agraden molt, n'hi podeu posar un bon grapat)
- 2 cullerades de romesco

Preparació:

Posem l'oli a la cassola, amb la ceba tallada a daus petits, l'all tendre (a rodelles) i el pebrot a daus petitons. Salpebrem i enrossim, sense deixar que es torri massa, aproximadament durant uns 20'. A continuació hi posem el vi i deixem que s'evapori l'alcohol, durant 5'. Hi posem els lloms de bacallà i els deixem 2' per cada costat i el reservem.

Al sofregit, hi afegim les patates, el pebre vermell i el tomàquet, i deixem que s'integri tot, remenant-t'ho, suauement, durant uns 5', i ja s'hi pot afegir el brou (jo el poso en calent, però no cal que bulli) i sobretot que cobreixi bé les

patates. Ho deixarem que bulli uns 25', i agafarem la cassola per les nanses i la sacsaem, suauement, fent moviments circulars (no farem servir cap espàtula perquè no es desfacin les patates). Hi afegim el bacallà i els pèsols 2-3' més, i ja hi posem les cullerades de romesco. Tornarem a remenar, sacsejant la cassola, perquè s'integri bé i ja ho tindrem llest.

Per cert, per fer el romesco ja us he explicat com es fa en altres receptes, però us en faig cinc cèntims, molt ràpidament:

En un got del braç elèctric, poseu-hi un grapat d'avel·lanes torrades, oli que les cobreixi per damunt, un all cru, una mica de xocolata, una culleradeta de cafè de carn de nyora, una mica del *piquent* que us agradi (*bitxo*, *cayena*, o sense també pot ser), sal, pebre vermell dolç, dos o tres carquinyolis, una miqueta de vinagre i a triturar. Tasteu-lo i rectifiqueu d'aquell ingredient que us falta i si us queda molt espès, hi afegiu una mica d'oli o si el voleu en menys greix una miqueta d'aigua amb gas. Veureu que bé se li escau a aquesta cassola i també el podeu fer servir per a totes les cassoles que feu amb peix, amb conill, porc o vedella guisada.

■ ■ ■

**ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA**

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

VILAPLANA

■ F. Mariné Tost

En els seus 22 anys d'existència, a les pàgines de **Lo Pedrís** han quedat registrades moltes històries que ens han explicat les persones que hem entrevistat. Avui, malauradament, algunes d'aquestes persones ja no són entre nosaltres, però tenim la sort que han quedat impreses les vivències que ens van explicar en el seu moment i que són un testimoni important de la història de Vilaplana del segle XX.

Hem fet una tria i hem escollit un petit fragment del que ens van dir quan van ser entrevistades. A veure si endevineu qui són. En algunes hem canviat el seu cognom pel renom amb el qual tothom les coneixia. Si teniu molts anys segur que les trobareu fàcilment. Els més joves ho teniu més difícil, haureu de preguntar als vostres avis.

- 1- "Vaig lluitar en el bàndol republicà i vaig ser 21 mesos a la trinxera del Jarama. Després de la guerra vaig passar per camps de concentració, a Toledo i a Aranjuez. Hi vaig ser pocs dies perquè em vaig escapar i al cap d'una hora ja m'havien agafat. Vaig néixer a Maspujols, però el 1949, quan tenia 33 anys, vaig pujar a viure a Vilaplana".
- 2- "Tenia 18 anys quan vaig anar a Barcelona per a viure amb l'àvia i ja no me'n vaig moure. Però veníem a Vilaplana cada 15 dies. Jo era filla del fuster del poble i recordo que cada vespre, quan la gent tornava del tros, la fusteria era un punt de reunió per a tots els homes".

- 3- "A Vilaplana hi havia el costum de llogar una persona perquè improvisés cançons quan hi havia un bateig. L'última vegada que es va fer va ser l'any 1923, quan van batejar l'Anselmo. Encara em queden moltes coses al tinter de la memòria per evocar. Amb la Guerra Civil i la postguerra se'n van perdre moltes, de coses, perquè la guerra no la guanya ningú, tothom hi perd".
- 4- "Vaig néixer a Forcall, al costat de Morella. A Vilaplana vam arribar l'any 48, que va ser quan em vaig casar. El Juanito es va dedicar a arreglar i fer sabates i els bastos dels animals. Jo treballava al bar i anava a buscar llenya per aquests boscos per a una estufa que teníem al bar".
- 5- "Vaig fer de Jutge de Pau set anys. La feina més dolenta que té el jutge és quan hi ha raons amb alguna família. Un dia en una casa hi vaig anar amb el mossèn i hauríeu d'haver vist com volaven els buscallers per aquella entrada. I una de les coses que m'agradava menys era fer casaments, perquè tenia un cunyat capellà i li prenia la feina".
- 6- "He anat 26 vegades a Amèrica. Vaig conèixer la revolució sandinista a Nicaragua, la rebel·lió dels zapatistes a Xiapas, he estat convivint amb Pere Casaldàliga a Brasil,... He col·laborat en la construcció d'escoles i d'ambuladors mèdics. He portat material escolar a molts llocs i fins i tot una vegada vaig prendre una emissora de radio portàtil per la guerrilla de El Salvador".
- 7- "La meua trajectòria pública comença a la Unió de Pagesos. Vaig ser el primer delegat comarcal quan Franco encara era viu i no hi havia dret a reunir-nos com a sindicalistes. Després ens vam presentar a les primeres eleccions municipals democràtiques de l'any 79. Vam sortir escollits amb moltes abstencions i algun escrit que deia "No us volem". És a dir, que alguns no volien democràcia".
- 8- "Vaig néixer a Barcelona però el dia de la república (14 d'abril de 1931) ja era aquí. Ho recordo perquè era a la plaça i vaig veure com

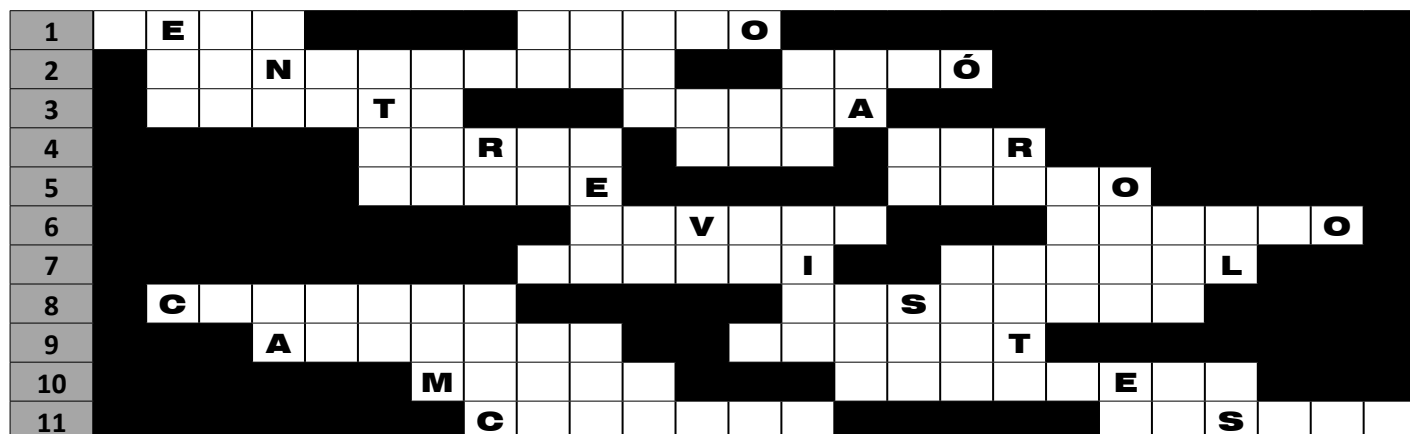
tiraven enlaire el retrato del rei. Ja fa 54 anys que sóc a Vilaplana, fent de tot una mica. Me'n vaig atipar d'anar a fregar per les cases, ara aquí, ara allà! Em vaig prometre que d'aquí on visc ara ja no en sortiria si no és amb els peus per davant".

- 9- "Als baixos de casa hi havia un alambí on s'hi feia aiguardent, i la caldera on bullia és precisament l'olla d'on prové el nostre renom. Fins el 1921 no hi va haver electricitat i s'havia pastat sempre a mà. Aquell mateix any es va comprar la màquina de pastar i tot va canviar. L'últim que vam fer abans de tancar el forn van ser panets i coques adobades pel bateig de la Maria Savall l'any 1975".
- 10- "L'any 1945 vam anar a viure a La Mussara. Hi vam ser fins el 1950, que ja vam baixar a Vilaplana. Abans érem al mas del Somí i jo vaig néixer a cal Roig. El 1914 van començar la carretera i van arribar a La Mussara el 1918. La instal·lació de l'electra és la innovació més important que he vist. Encara recordo quan la van posar, potser era l'any 1919. Abans anàvem amb llums de petroli, carburo o teies".
- 11- "Al mas fèiem blat, llegums i patates. Teníem cabres, bous i gallines. Quan va venir la guerra, el pare ens va venir a buscar i ens va dir que si ens havien de matar era millor que ens trobessin tots junts al mas. Després vaig baixar a servir a Reus i finalment vaig fer cap a Vilaplana, per servir a ca l'Aleix quatre o cinc anys. Aleshores tenia 21 o 22 anys. Vaig conèixer el Joan, vam festejar nou anys i ens vam casar el 1956".

Abans de mirar les solucions, us donarem una altra pista: les entrevistes senceres les podeu trobar als números 3, 8, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 34 i 51 de **Lo Pedrís**.

També les podeu consultar a la pàgina web de **Lo Pedrís**.

■ ■ ■

**AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.**

Els moixons del terme

Primavera

Primavera / Mallerenga blava (*Parus caeruleus*)

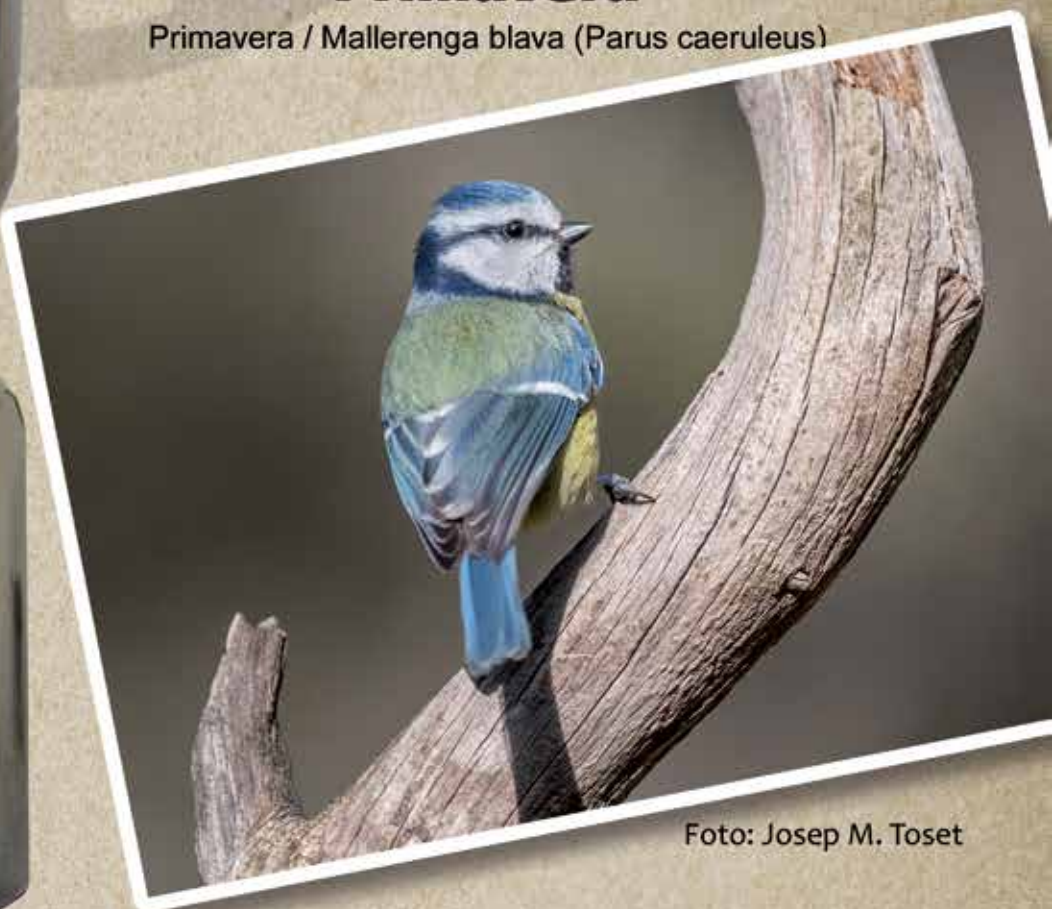

Foto: Josep M. Tuset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**